

Llobregós

informatiu

Dipòsit legal: L. 798-2003

NÚM. 80

DESEMBRE - 2016

En portada...

La boira és un element molt característic del nostre paisatge

En aquesta fotografia veiem com, a la Molsosa, la boira comença a recular i des de la part alta del municipi es pot veure un mar de boira que cobreix tota la llera del Llobregós, limitat per l'altiplà de Calaf i Vicfred. En aquest paisatge l'església vella de Santa Maria de la Molsosa, des de la cota 830, sembla que sigui un far que hauria de guiar els vaixells dins el mar del Llobregós. Molts matins de la tardor i de l'hivern ho podem contemplar.

A vegades ens passa, caminem dins la boira i sembla que el món se'ns cau a sobre, no ens hi veiem i no hi ha sortida. Ens pot passar en l'àmbit personal i també en el social. Però hem de pensar que més enllà de la boira i si alcem el ulls amb esperança, la nostra història, representada aquí per l'església vella de la Molsosa i més enllà el Castell de Boixadors, ens espera amb un sol radiant que il·luminarà el nostre camí cap a un futur millor.

*Foto: Rosa Vila
Text: Oriol Torra*

A l'interior...

5 Noticiari

Tot i que la majoria de les festes se celebren a l'estiu, la Vall del Llobregós és pròdiga també en les festes de tardor, éssent la Castanyada la més important, juntament amb la importada Halloween.

11 ...de la Vall

Ja ho sabíem que el 1906 es va vendre un sarcòfag dels Cardona de Torà, i sabíem que una part estava a un Museu de Baltimore. Està publicat a l'Inventari. Ara sabem on és la resta: a Berlin.

38 Opinions

Cinc euros per un coma ètic

Un article del professor d'Osca, Josan Montull comenta la mort per coma ètic d'una nena de 12 anys, celebrant el Walloween, ens posa de manifest les mancances de la nostra societat.

48 Esports

El diumenge 30 d'octubre a la tarda, el Club Bàsquet Torà va fer la presentació de tots els equips que formen part del club aquesta temporada, 5 equips federats i 2 més d'escola. Enhorabona!

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:

Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Ester Closa, Ramon Fitó, Maria Garganté, Jordi Llauredó, Francesc Miramunt, Maria Morros, Silvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila, Vicenç Vilaseca.

Coordina: Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS

Albert Alegre, Roger Besora, Albert Brau, Anna Cantacorps, Jordi Leiva, Montse Miquel, Antoni Montrig, Gisela Rosell, Montse Torné, Sergi Torrescasana

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Mireia Duran, Pol Jordà, Montserrat Marimon, Ferran Miquel, Antoni Pinós, Carme Santamaria, Eva Tarrés, Jordi Vila, Ainet Vilaseca, Ramon Vilaseca

Subscripció anual: 15,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

 ACPC
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació
Catalana de la Premsa
Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

Editorial

Últim número d'aquest any a les portes del Nadal i d'un nou any. Llobregós Informatiu us continuarà informant i estarem atents a tot el que passa a la nostra Vall. Ja sabeu que és una publicació oberta a la col·laboració de qualsevol persona o entitat de la nostra zona que vulgui informar d'activitats, projectes o opinions.

Ja veieu que en aquest número sobresurt la participació de les escoles. Una invitació que els hi hem fet perquè també els més menuts en siguin protagonistes i puguin aprendre a fer de periodistes. Qui sap si en un futur en tindrem algun d'important.

Però també trobareu el descobriment de les destinacions d'un sarcòfag medieval dels Senyors de Torà, que es va vendre a principis del segle XX, una història apassionant que ens parla del nostre patrimoni, que ho és encara que estigui repartit per mig món.

També trobareu trossos d'història de la Vall del Llobregós, de la mà d'uns viatgers que hi van passar al segle XVIII... i unes reivindicacions ben justes perquè la carretera d'Ardèvol no sigui un ralli ple de clots i amenaces per a la conducció.

Només queda desitjar-vos un Bon Nadal, un bon Any Nou 2017, en què seguirem treballant desinteressadament a favor de la cultura i la comunicació entre els pobles de la Vall.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Enriqueta S.C.P.
 perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

FLECA
 PASTISSERIA
PERETÓ

Major, 2
 Tel. 973 476 018
 SANAÜJA

Plaça de la Creu
 TORÀ

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
 08281
 Castellfollit de Riubregós
 Tel. 93 869 30 38

BAR-RESTAURANT

QUEVIURES
 «LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
 C/ VALL, 4
 TEL. 973 473 006
 TORÀ (LLEIDA)

Isaac Soteras
 INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
 I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
 T. 625 53 17 43
 E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
 Lampisteria Isaac Soteras

**Serveis i Neteges
 Segarra**

Atenció personalitzada per a
 avis i/o malalts, a domicili.
 Servei de neteja per a
 particulars, despatxos,
 obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
 973 55 25 02 - 618 72 88 59
 sad_segarra@yahoo.es

**EXCAVACIONS
 DUOCASTELLA S.L.**

Castellat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)
 Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
 www.excavacionsduocastella.com
 e-mail: calmarquet@calmarquet.net

**CAL MAS
 DE SANT SERNI**

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
 TEL. 973 473 581 | 676 086 185
 FAX 973 473 107 | www.calmas.net

Calonge: aparcament gratuït a l'hospital d'Igualada

Ajuntament de Calonge. - L'Ajuntament de Calonge de Segarra i la Societat Igualadina Municipal d'Aparcaments, SL han signat un conveni per a la utilització de l'aparcament en els casos d'ingrés a l'Hospital, així com també de tractaments d'hemodiàlisi i de quimioteràpia. Els usuaris disposaran de 25 hores d'aparcament per cada ingrés hospitalari. Per als tractaments d'hemodiàlisi, els usuaris gaudiran de 15 hores setmanals, amb un màxim de 400 hores; i per als de quimioteràpia, 10 hores setmanals, amb un màxim de 300 hores.

Els usuaris que vulguin beneficiar-se d'aquestes targetes de l'aparcament caldrà que s'adrecin a admissions de l'Hospital d'Igualada.

Celebren a Núria els 70 anys d'edat

Montserrat Marimon. - El passat 1 d'octubre, un grup de toranesos nascuts al 1946 vam pujar a la Vall de Núria. Tots junts vam celebrar els nostres 70 anys. Són moltes les coses que compartim amb aquestes valls: la cultura, la festa, la tradició, la devoció a Sant Gil des de l'edat mitjana... En definitiva, l'amor a la nostra terra.

Va ser un dia molt especial. El temps també ens va ajudar, feia un sol radiant. De les coses que més il·lusionava ens va fer, és recordar anècdotes de la nostra infantesa. Allò que ens ha unit i el fet de compartir-ho, ens va fer enlletir l'emoció que tenim per la nostra terra.

Després d'oferir unes flors a Sant Gil i llegir unes pregàries cantant els goigs, vam fer un recorregut per aquells esplèndids paisatges.

Tant caminar ens va fer agafar gana. Un bon dinar amb pastís d'aniversari inclòs. Tots en fèiem 70! Abans de marxar mossèn Perera ens va rebre amb molt d'efecte a la Basílica de la Mare de Déu, i ens va explicar la història que relaciona Torà i la Vall de Núria recordant l'agermanament del 29 de juny passat. Seguidament retorn a Torà. Aquesta peregrinació ens ha ajudat a agafar forces per continuar el nostre camí. Per molts anys a tots!

Exposició del Sant Dubte a Guissona

Josep Verdés. - El passat 8 de novembre a la sala d'exposicions de la biblioteca de Guissona es va inaugurar l'exposició sobre el mil·lenari del San Dubte d'Ivorra, anomenada "In dubio pro Deo". L'acte va ser presidit per l'Alcalde de Guissona, Xavier Casoliva, pel president del museu de Guissona, Josep Ros i pel mossèn Fermí Manteca, rector d'Ivorra.

Després dels parlaments, el Fermí va donar tota mena de detalls i d'explicacions a tots els assistents al acte sobre el San Dubte, la seva història, la importància que va tenir en la formació de Catalunya ara fa mil anys i el perquè de l'exposició presentada aquella tarda a Guissona. La mostra va romandre oberta fins a final del mes de novembre amb una molt bona assistència per part de la gent de la comarca.

Serra de Pinós: nou mapa excursionista

Ramon Torné. - El dia 30 de setembre es va presentar a la sala d'actes de l'Ajuntament de Torà un nou mapa excursionista per la Serra de Pinós. Està fet pels joves topògrafs Roger Sant i Salvador Sala i abasta els termes de Pinós, la Molsosa, Vallmanya, Llanera, Torà i part de Castellfollit i Anfesta, i es converteix en una excelent eina per conèixer el territori.

Els autors han comentat que "han rebut tota mena de facilitats, com ara els noms de cases, fonts, camins, castells, ermites, forns, molins, ponts, pous...". Al dors del mapa presenten deu excursions que es poden fer, caminant o amb bicicleta, amb totes les dades de coordenades, distàncies, llocs d'interès i nivells de dificultat. A més es pot descarregar el track per al GPS. Hi han col·laborat els Ajuntaments de Torà, Pinós i la Molsosa, i es pot comprar a l'Hostal de Pinós, a l'Hostal Jaumet i a la llibreria Rovira de Torà.

Clotilde Brau ha fet 100 anys

Fermí Manteca. - La toranesa Clotilde Brau Bagà ha fet els 100 anys de vida i amb una vitalitat excel·lent. És per això que ha volgut celebrar-lo d'una manera festiva reunint la família més propera, germans, fills, néts i besnéts que s'hi han fet presents des de llocs diversos, alguns molt distants.

El dia 19 de novembre, l'endemà del seu aniversari, es van reunir tots a l'església de Sant Gil, on van participar de la festa de la missa i a continuació van ser tots convidats a una recepció a l'Ajuntament on va rebre l'homenatge del consistori i del Consell Comarcal, rebent també una cordial felicitació

amb una medalla commemorativa de la Generalitat de Catalunya.

El dia abans, però, ja ho va celebrar amb els companys i companyes del Casal de la Gent Gran de Torà. Felicitats i per molts anys!!!

Gimnàstica de manteniment a Calonge

Ajuntament. - El passat mes d'octubre va iniciar-se amb èxit el curs de gimnàstica de manteniment "No et rovellis, fes salut!", organitzat per l'Ajuntament de Calonge de

Segarra. Una vintena de veïnes del municipi s'han inscrit al curs, que s'ha distribuït en dos grups d'una classe setmanal: els dimarts i els dijous, de 8 a 9 del vespre.

Jornades Europees del Patrimoni a Castellfollit

Ajuntament.- El dia 17 de setembre es van dur a terme a Castellfollit de Riubregós les Jornades Europees del Patrimoni que s'organitzen cada any durant un cap de setmana de setembre o octubre a nivell europeu. Enguany es va realitzar una visita guiada al Castell de Sant Esteve, on recentment s'hi han fet obres de restauració i excavació arqueològica. L'objectiu de la visita era que la gent conegués el patrimoni del nostre poble tot posant de manifest la importància arquitectònica i arqueològica del tot el conjunt.

En Domènec Noguera va ser l'encarregat de guiar la visita exposant una breu explicació de la història del Castell. També va explicar els grafitos que hi ha gravats en una sala interior i va fer un resum arquitectònic i arqueològic del que es coneix actualment del recinte després de les intervencions que s'hi han fet. La visita va tenir molt bona acollida i hi van participar una vintena de persones, a les quals es va obsequiar amb un petit esmorzar de coca i xocolata i beure.

Celebració dels 65 anys

Redacció.- Un grup de toranesos i toraneses que enguany compleixen seixanta cinc anys van decidir celebrar-ho. Amb aquesta finalitat, aquest grup de "nois i noies" de la fotografia, junt amb les seves parelles, van passar el dia junts fent un viatge a Puigcerdà. Els assistents es van emportar un bon record, al ser obsequiats amb un llibre recordatori amb fotos i notícies dels fets més importants que van esdevenir l'any del seu naixement.

Excursió del Casal de la Gent Gran

Antònia Balagué.- El casal d'avis de Torà va organitzar una excursió el dia 19 d'octubre a una comarca propera en un dia calmos i càlid, cosa que s'agraeix en aquesta època de l'any. Després de sortir de Torà vam fer un bon esmorzar a Igualada per seguir en direcció Sant Sadurn d'Anoia on vam visitar unes caves i a continuació una fàbrica de xocolata.

Després de dinar a Sant Martí de Tous, un bon ball no podia faltar acompanyat de panellets, castanyes, moniatos i moscatell. Contents d'haver passat un dia complert, ja esperem l'oportunitat d'una nova excursió.

Ivorra: sortida cultural a Barcelona

Montse Miquel. - El dissabte 12 de novembre l'Associació per a la promoció de les dones d'Ivorra va organitzar un sortida cultural a Barcelona. Els assistents van visitar el Monestir de Sant Pau del Camp al barri del Raval de Barcelona, un dels edificis romànics més ben conservats de la ciutat. El Jordi-Xavier, el guia, va explicar amb tota mena de detalls la història del monestir, des de la seva construcció fins a la seva restauració. Després de dinar a la Barceloneta, van anar al teatre Condal per gaudir de l'obra "Avui no sopem", una comèdia de Jordi Sanchez i Pep Anton Gomez que presenta els gags més típics que passen a les famílies més normals.

Jubilació del cap dels bombers de Pinós

Jordi Llauredó. - El cap dels bombers del parc de Pinós, Antoni Casas, ha arribat a la seva jubilació després de 23 anys de servei al capdavant d'aquest servei. És per això que el dia 11 de novembre els bombers de Pinós van fer un sopar per agrair-li els anys que hi ha dedicat. Al sopar hi van assistir el cap de la Regió Centre d'Emergències, Francesc Boya i el sotscap i responsable de recursos humans de la regió, Jordi Vila. A partir d'ara assumirà les funcions de Cap de Parc el Josep Sunyer, fins a les noves eleccions.

La Molsosa va d'excursió

Rosa Vila. - El dia 1 d'octubre, uns 45 veïns de la Molsosa van compartir un dia d'excursió organitzada per l'Ajuntament. D'hora al matí sortien de Calaf per arribar a Tossa de Mar, parant pel camí per esmorzar. A l'arribar al lloc els esperava una guia local, que els va explicar la història de la població i del castell. I va ser al peu del castell que van gaudir d'un bon dinar.

A la tarda van poder fer un petit viatge amb vaixell, que els va portar a Blanes navegant per poder gaudir des del mar d'unes vistes precioses. Un dia fantàstic de convivència dels amics.

Massoteres millora els carrers

Dani Vidal. - L'Ajuntament de Massoteres ha renovat el paviment del carrer dels Valls, que amb el pas dels anys i el trànsit de vehicles es trobava en mal estat. El carrer dels Valls és la circumval·lació per darrere del nucli clos del poble, on es troben els garatges de les cases. Amb aquesta actuació, executada per l'empresa Construccions Ribalta, l'Ajuntament de Massoteres ha completat la renovació del paviment de tots els carrers del poble.

D'altra banda, al mes de gener està previst que comencin les obres de reparació de la coberta de l'església de Sant Pere de Talteüll. Amb una inversió de prop de 30.000 euros, s'intervindrà a la teulada per evitar filtracions d'aigua a l'interior del temple romànic.

Milliores a les carreteres i camins forestals de la Molsosa

Miquel Ferran.- Aquesta tardor la Direcció General de Carreteres ha dut a terme una substancial millora del ferm de la L-300 al seu pas pels municipis de Calonge de Segarra, la Molsosa i Pinós. L'arranjament ha consistit en la millora del ferm amb aportació d'aglomerat asfàltic en diversos trams del seu traçat i el repintat de les línies sobre l'asfalt. Aquesta senyalització es especialment important en un moment en què s'acosta l'hivern per la seguretat que dóna als usuaris en cas de boires.

Paral·lelament l'Ajuntament ha realitzat l'adequació del camí forestal que travessa la serra del Pal per la carena. Aquesta obra s'ha realitzat amb una subvenció del departament de Medi Ambient dins el programa de Gestió Forestal Sostenible destinat a Ajuntaments. El mateix departament ha subvencionat una altra obra realitzada per l'ADF a la Molsosa. Es tracta de la millora del camí forestal que uneix l'oratori del Jubert amb el Casalot.

Festa per als sanaüjencs de 90 anys

Maria Garganté.- El propassat 1 d'octubre fou una data especial per als avis i àvies de Sanaüja que tenen 90 anys o més. Juntament amb les seves famílies, van ser homenajats en un emotiu i familiar acte a la Llar de Jubilats Verge del Pla, on van tenir lloc diversos parlaments i un berenar. L'aforament de la sala estava complet, amb la presència de les famílies que acompanyaven aquests sanaüjencs en un dia tan especial. En pobles petits com el nostre, amb poca població, les persones grans constitueixen un patrimoni vivent que contribueix a salvaguardar la memòria i la història del nostre passat més recent, per la qual cosa cal felicitar la iniciativa de fer-los-hi un merescut reconeixement a la seva longevitat i al seu amor pel poble.

Ivorra participa en el Dia de la Dona Rural

Montse Miquel.- El dissabte 15 d'octubre un grup de dones d'Ivorra va assistir al paranimf de la Universitat de Cervera a la commemoració del Dia de la Dona Rural. El tema era: "en què inverteixes el teu temps?"

Hi va haver una conferència del diputat al Parlament de Catalunya i treballòleg Fabian Mohedano sobre els motius de gènere per a la humanització dels horaris. També la Mònica Terribas, periodista, professora de la UPF i directora del programa "El matí de Catalunya ràdio", va parlar sobre la imatge i la projecció de les dones en l'àmbit rural. "Hem de ser les dones –afirmà– les que hem de tenir la iniciativa, pressionar i deixar de tirar-nos els plats pel cap entre nosaltres". Va tancar la jornada el David Jorba, formador i motivador en intel·ligència emocional al centre de cal Solà de Torà, que va aportar una fórmula per assolir els objectius que ens proposem.

el
QUIOSC
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 12
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF
quioscpasseig@gmail.com

SERVEI INTEGRAL DE
JARDINERIA
Torà (Lleida)

El jardiner de Torà

658 55 03 76
www.eljardinerdetora.com
eljardinerdetora@hotmail.com

 Gimnàs
TORÀ

Us ofereix:

- loga
- Aeròbic
- Manteniment
- Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA   **LABORAL-FISCAL**
ASSEGURANCES   **COMPTABILITATS**

J. ROIG

roigsantramon@gmail.com

Electricitat - Aigua
Calefacció - Gas
Electrodomèstics

c/ Sant Gil, 9
25750 - Torà
973 473 856

699 95 91 75 - 687 77 82 06

MAQUINARIA AGRÍCOLA

FESTES DE TARDOR

Si l'estiu és temps de festes, ja que quasi totes les Festes Majors s'escauen en l'època estival, la tardor no es queda enrere i alguns pobles la hi celebren. Tanmateix, la Castanyada i la seva festa paral·lela i més recent, el Halloween, són les festes de tardor per antonomàsia. Presentem un recull d'aquestes celebracions a la Vall del Llobregós

Festa Major de Vicfred

Josep Verdés.- La Festa Major de Vicfred s'escau el primer diumenge d'octubre i són dos dies d'activitats: aquí veiem la canalla gaudint de valent amb els inflables i el berenar a la plaça. El local social va ser l'escenari de la "ballaruca" que va tenir molt èxit tant el dissabte com el diumenge. També veiem com, després de la missa de Festa Major, tothom va gaudir d'un bon tall de coca beneïda, repartida pels Majorals.

Festa Major d'Aleny

Ajuntament de Calonge de Segarra.- Els dies 24 i 25 de setembre el poble d'Aleny va celebrar la seva Festa Major. Els actes van començar dissabte al vespre amb el tradicional ball a càrrec de Joan Vilandeny, a la plaça del poble, i a la mitja part es van repartir entrepans de pernil per a tothom. L'endemà, diumenge, a la 1 del migdia es va celebrar l'Eucaristia en honor a Sant Miquel, patró d'Aleny.

FESTES DE TARDOR

Festa Major de Calonge i del Soler

Ajuntament de Calonge de Segarra. - El passat diumenge 2 d'octubre va tenir lloc la Festa Major de Calonge i del Soler. Com és tradició es va celebrar la Missa a l'església de Santa Fe de Calonge i tot seguit hi va haver un vermut per a tots els assistents.

Festa de les Noies d'Ardèvol

Ester Closa. - El cap de setmana del 15 i 16 d'octubre Ardèvol va celebrar la 51a edició de la Festa de les Noies.

Dissabte a la nit, els grups Cor Roent, Séptimo A i Ban'd'festa van fer ballar a les més de 500 persones que van assistir al concert. El grup del jovent d'Ardèvol, organitzador de la festa, vol agrair a tots els assistents,

tant als grups, com als tècnics de so, com al públic, la seva paciència, ja que el generador de la llum va fer parar el concert repetides vegades. Gràcies a tots/es!

Diumenge a la tarda, el Grup de teatre de Rajadell va triomfar amb una obra de collita pròpia "A les sis", i ens va fer passar una tarda molt divertida.

Fins l'any que ve!

La Castanyada i el Halloween

Com cada any, el dissabte 29 de setembre els veïns i amics de la Molsosa es van reunir a la nit per celebrar la Castanyada. Unes 40 persones van poder menjar un bon pa amb tomàquet amb botifarra i embotits, moniats, castanyes, panellets, cava i moscatell.

Vifred aquest any la tradicional castanyada municipal la va fer al local social de Sant Guim de la Plana. Un total de 64 veïns dels tres pobles van gaudir d'un bon sopar, panellets, castanyes i mistela. El grup musical "Les Filomenes" van animar la festa.

A Ardèvol no ens estem de res: vam celebrar Castanyada i Halloween amb una vetllada i molta participació, on la gent s'ho va passar molt bé, sobretot els més petits que es van disfressar com calia.

Els nens i nenes de l'escola de Castellfollit van elaborar els panellets i a la tarda van venir les famílies, i es va presentar la castanyera en persona a repartir regals. Els nens van representar "Els tres porquets" i van cantar cançons.

A Sanaüja, la festa de Halloween s'ha consolidat com una celebració especialment adreçada als nens i nenes, que s'ho passen d'allò més bé podent disfressar-se en aquesta mena de "carnaval de tardor". Aquest any també han fet la rua per les cases del poble.

A la llar d'infants de Torà va arribar la castanyera i els nens van fer el conte de la castanyera i els cargols amb banyes... Va venir molta gent per menjar castanyes, xocolata desfeta i coca.

TEMPORADA DE GEGANTS

Jordi Vila. - Des de fa uns anys, els nostres gegants han ampliat la seva zona de ruta. Ja no només poden veure's en les nostres festes locals com la Festa del Brut i la Bruta i la Festa Major, sinó que a més es van donant a conèixer en diversos punts de Catalunya, al mateix temps que donem a conèixer la nostra Festa de la Llordera, la cultura popular i la vila de Torà, entre d'altres.

Enguany, ja donem per acabada la temporada gegantera, la qual va donar el tret d'inici el 29 de gener de 2016 amb la Festa del Brut i la Bruta. Des del seu inici, la colla gegantera, juntament amb els nostres grallers i tabalers, hem actuat en diverses localitats catalanes incloent-hi Torà.

En diverses d'elles hem pogut comptar amb la col-

laboració dels més joves, que han fet córrer, ballar i saltar, els gegants més petits.

Volem destacar que la colla gegantera està oberta a tots aquells que vulguin involucrar-se en les nostres sortides, i és que, per portar gegants no es necessita res més que ganes de gresca i de passar-ho bé! Amb pràctica, tot s'aprèn. Així que, no us quedeu a casa i veniu a provar-ho!

Per últim, agrair a tots aquells que fan possible la mobilització dels nostres gegants arreu de Catalunya, ja que sense ells, res no seria possible. Per això, volem donar un especial agraïment a tots els geganters, incloent-hi els més petits, grallers, tabalers, i tots aquells que seguïu els seus passos.

Oliana

Cervera

Guissona

Calella

Les rutes dels Gegants 2016

- Cervera – Festa dels diables Carranquers
- Guissona – Mercat Romà
- Ollana – Trobada de Gegants
- Vimbodí i Poblet – Trobada de Gegants
- Torà – Trobada de Gegants
- Lleida - Onze de Setembre
- Calella – Trobada de Gegants
- Valls – Correbous

Al volant, tria el bon camí

Redacció / Barcelona

El Departament d'Interior i el Servei Català de Trànsit han posat en marxa una nova campanya de prevenció d'accidents de trànsit basada en històries reals. El conseller d'Interior, Jordi Jané, destaca que conscienciar i no deixar indiferent ningú són els objectius principals de la nova acció. Els nous espots mostren les conseqüències tràgiques de prendre males decisions al volant.

www.
APACTora.org

 col·labora-hi

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

*Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós*

www.restaurantdepinos.com
(Dimarts tancat, excepte festius)

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S. L.

*Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)*

Tel.: 973 47 35 34
Fax: 973 47 30 14
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

VIATGERS DEL SEGLE XVIII A LA VALL DEL LLOBREGÓS

Donem a conèixer la descripció que aquests viatgers fan de com vivia la gent, com era el paisatge i el que se sembrava i collia

A les acaballes del segle XVIII van passar per la nostra Vall diversos viatgers que deixaren escrit el que veien i les impressions que els causava. Alguns viatjaven fent turisme, altres per veure i estudiar els sistemes de vida, els conreus que es feien o per fer censos de població...

Alguns dels viatgers més actius eren anglesos i, durant els dècades de 1760 a 1790 almenys set britànics, de professions diverses, van viatjar per Catalunya, i a través dels seus llibres de viatge donaren testimoni de la seva visió de les nostres terres (1).

En aquest reportatge intentarem donar a conèixer la descripció que aquests viatgers fan de com vivia la gent, com era el paisatge i el que se sembrava i collia. Amb aquest propòsit hem escollit les cròniques de dos viatgers que van passar per aquests verals amb un any de diferència; un era anglès i l'altre espanyol.

L'anglès **Arthur Young** (1741-1820), agrònom de professió i especialista en temes agraris, comença el seu viatge el juliol de 1787 a Viella en direcció a Barcelona i quan arriba a Sanaüja el 14 de juliol escriu:

“Hem dinat a Sanaüja; calor excessiva, la multitud de mosques és un flagell insuportable. Per a resguardar-se'n tenen un instrument força enginyós: una espècie

Arthur Young (1741-1820)

de xassís lleuger agafat al sostre amb dues frontisses i al qual una moxa dóna un moviment de vaivé durant tot el temps del repòs. Quan no es disposa d'aquest sistema usen un ventall de mà. Veiem un regadiu amb blat de moro. Cada cop que veig un tros regat em sorprèn més la importància extraordinària de l'aigua; àdhuc en sòls que aparentment no són més que roca, en els més àrids deserts, produeix de cop la més exuberant vegetació. Les vinyes i els olivars, però, no en necessiten, segons sembla, car són admirables per tot arreu. Ara, no se'n veu pas una vintena part dels que hi podria haver. Hem trobat un pagès que ens ha ensenyat un tros

equivalent exactament a un jornal català: m'ha semblat que era més o menys igual a un acre anglès. El blat és amuntegat a l'era; hi fan passar les mules pel damunt i després altres mules treuen, amb unes cordes, la palla aixafada, de la qual fan pallers per a l'hivern. He travessat terrenys de rec, amb préssecs, pomes i peres madures. Als marges, magranes grosses com nous amb escorça.

“Un pagès ens ha ensenyat un tros equivalent exactament a un jornal català”

Fins a Biosca no hi ha gaires més coses que pujols deserts, amb algunes amples valls. Al voltant del poble hi ha moltes moreres, cereals, però aquests són obtinguts alternant el conreu i els guarets. Un pagès paga aquí al “senyor”, que viu a Barcelona, 2.000 lliures per un tros que es considera gran. A tot arreu aprofiten

VIATGERS DEL SEGLE XVIII

A LA VALL DEL LLOBREGÓS

Església parroquial de Sanaüja

les plantes silvestres de les terres ermes per a fer-les cremar amb la brossa i estendre'n la cendra sobre la terra destinada a cereals.

Sembla que per tot arreu hi ha prou tanques per a distingir les propietats, però no per a protegir-les contra qualsevol mena de bestiar.

“El castell de Sanaüja està damunt del poble, amb moltes parets caigudes i una torre rodona, molt antiga”

No hi ha arbres, fora dels fruiters, de les oliveres i de les alzines, el fullatge de les quals és tan trist com el de les oliveres. No hi ha res que faci agradable el paisatge. Les muntanyes no ofereixen més que roques despulades; les valls, vinyes i arbres com els esmentats. Algunes vinyes són plantades de poc.

Prop de Torà el conreu és més desenvolupat; l'olivera ocupa els

pendents; els cereals i els morers, les planes. Durant algunes milles es troben cases disperses, cosa que no havíem vist encara. He notat amb plaer que, en lloc de guarets, hi ha vegades ocupant els espais no sembrats que queden entre les fileres de ceps.

A Torà mateix veiem que estan fent una casa nova i això em sorprén, car és la primera construcció que veiem fer. Passem Castellfollit de Riubregós. El país va millorant fins a Calaf, on podem després d'haver fet, en una jornada de calor fortíssima, 40 milles angleses, i després d'haver anat catorze hores a cavall”. (2)

L'altre viatger era **Francisco de Zamora** (1757-1812), jurista i funcionari borbònic, que en el seu llibre “*Diario de los viajes hechos en Cataluña*” explica l'itinerari fet el 29 d'octubre de 1788:

“El poble de Sanaüja té una església parroquial d'una nau, ampla, sense ordre. L'altar major, i sobretot el del Salvador i Roser, són excel·lents. Està situada sota la muntanya del castell, voltada d'antics murs de pedra i torres unides al castell. En general té mals carrers, amb giragonses i mal empedrades. Hi ha un pont de dos ulls en la ribera de Sanaüja, molt bo, i passat aquest hi ha el cementiri, fora vila, amb una bona ermita. El convent d'Agustins Calçats, amb el títol de la

Verge del Pla, està més enllà del cementiri, ben situat. El claustre, amb pòrtic de columnes dòriques, es bo. El demés, encara que es nou, no és gran cosa. Allà mateix hi ha el pou de la neu. El poble té 300 cases. En altres temps vivien aquí els Bisbes d'Urgell, i tenien impremta. Hi ha teixidors de lli. L'ermita de Sant Roc no té valor. El poble està ofegat de vistes per les muntanyes.

El castell de Sanaüja està damunt del poble, amb moltes parets caigudes i una torre rodona, molt antiga. Des de la mateixa es veu Lloberola, Talteüll, les Sitjes, les muntanyes de Montserrat, Cervera i altres pobles de la Segarra. Amb dues preses damunt de la ribera reguen part de la plana que hi ha davant del poble, i els conreus estan bé. Les peres són excel·lents. La Casa de la Vila, dolenta. Igual que la presó i l'hospital. Es cull sègol, vi i oli.

A Ribelles, Torà i Biosca hi ha fàbriques d'aiguardent, i és ón va a parar el vi de Sanaüja. Hi ha

Plaça Major de Biosca

molt ferro i pedra, i es construeixen cases.

Des de Sanaüja varem anar a Biosca, caminant per una vall allargada, plantada de vinyes i en les muntanyes, algunes alzines i roures, i al costat de migdia, oliveres. Biosca està situada en una muntanya i al cimall hi ha un castell, i una part del mateix està habitat. Hi ha dos ponts, fonts, i els carrers són ben empedrats, però amb molta pendent. Hi ha tres esglésies i un hostal.

**“A Ivorra,
l’església, que la va fer
Francesc Pons,
és bona, i millor
la portalada”**

Des de aquí varem anar a Torà; son més abundants les oliveres. La vila està situada sota la muntanya de l’Aguda, i aquesta, que està al capdemunt, és una sufragània, però abans era el poble i parròquia. L’església és graciosa, però plena de “mamarratxos”. Té una bona plaça, i alguns bons carrers, i també algunes bones cases. Hi ha una capella dels Sants Metges. El convent de Sant Francesc està fora vila, i no té res més que bona situació.

Castellfollit de Riubregós, segons gravat d’ Artur Young, 1787

Es cullen moltes i bones pomes i es rega una mica amb l’aigua de la riera Llanera, i una part de terreny amb la del Llobregós. Hi ha fàbriques d’aiguarent. Es cull sègol, vi i oli. El de l’Aguda es millor. Es beu aigua de font, no bona. El Duc de Medinaceli té aquí un castell o casa.

Des de aquí varem anar a Ivorra, que està situat en un monticle, i els carrers són molt dolents. L’església, que la va fer Francesc Pons, és bona, i millor la portalada. La va pagar el senyor Miquel de Tristany,

natural d’aquest poble, i també ha deixat una mena de fundació per la comunitat i l’ensenyament. Té una bona casa en el poble.

Es reguen els horts del poble amb aigua d’unes fonts. Es cull blat, oli i molt vi. Hi ha una torre rodona molt antiga, situada en el lloc més alt. El poble té uns 100 veïns. És l’únic poble que hem vist que va en decadència. El més important són el Sant Dubte i la làpida, que portem copiada”. (3)

Ramon Torné

- (1) Geoffrey W. Ribbans. *Catalunya i València vistes pels viatgers anglesos del segle XVIIIè*. Editorial Barcino-Garsineu Edicions. 1993.
- (2) Arthur Young. *Viatge a Catalunya*. Garsineu Edicions. Tremp, 1993.
- (3) Francisco de Zamora. *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. Editorial Curial. 1973

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d’Espanya

LOTERIA “EL MERCAT” DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

agriplant huguet s.l.
el seu servei a Calaf des de 1988
www.agriplanthuguet.cat

OBERT DIUMENGES I FESTIUS!

- Servei integral de jardineria
- Racó del Gourmet
- Moble antic restaurat
- Nutrició animals de companyia
- Tractaments d’aigües
- Flors i plantes
- Decoració esdeveniments

CARRETERA DE TORÀ A ARDÈVOL I SU

El mal estat de la carretera
provoca malestar
entre els usuaris i veïns

Qui sigui usuari de la carretera que uneix els pobles de Su, Ardèvol i Torà entindrà el motiu d'aquest escrit. Per qui no ho sigui, es tracta d'una via que, tot i estar catalogada de camí rural, és força transitada ja que és el camí més directe per anar des de la Segarra a Pinós, Riner i Cardona. És una via molt precària, ja que tot sovint el seu asfalt presenta forats i zones d'asfalt estovades. Des de principi d'aquest any, però, aquest "mal estat" ha anat empitjorant fins que a dia d'avui (14/11/2016) hi ha trossos d'asfalt totalment arrancats a tota l'amplada de la carretera i alguns forats d'una profunditat considerable. Ja estem a les portes de l'hivern –i amb ell de la boira i el gel– i als usuaris d'aquesta carretera ens preocupa molt veure que no hi ha cap mostra d'actuació.

Davant aquesta situació hem demanat als Ajuntaments de Torà i Pinós, que són dos dels titulars de la carretera, si hi ha alguna actuació prevista.

Per una banda l'Alcalde de Pinós, Jordi Casellas (CiU), ens comenta: "Des de principis d'any que hem tingut diverses reunions amb el president de la Diputació Joan Refné (CiU) en relació a aquest tema. Abans de l'estiu ens van comentar que contractarien ells mateixos l'empresa per facilitar-ne els tràmits i al juliol que ja ho tenien en marxa. Ens van dir que les obres es farien entre setembre i octubre. No va arribar l'actuació i ara a principis de novembre ens informen que cal que ho

sol·licitem per escrit perquè ells no poden contractar l'empresa directament tal i com ens havien comentat. Cal que la sol·licitud es faci des dels dos Ajuntaments –Torà i Pinós– perquè són els titulars de la via. Ara ens temem que es demori considerablement l'actuació".

Per la seva part Magí Coscollola (ERC), Alcalde de Torà, ens diu: "Tots l'anomenem 'Carretera d'Ardèvol' però en realitat és un camí municipal enquitranat que va de Fontanet a Su. Si oficialment fos una carretera seria de titularitat de la Diputació de Lleida o de la Generalitat de Catalunya i llavors ja tindria garantit un mínim de manteniment. Els Ajuntaments afectats no disposem de recursos econòmics per afrontar el manteniment d'aquesta 'carretera', per la qual cosa des de fa anys s'ha anat demanant que se'n faci càrrec la

És de titularitat municipal i els Ajuntaments no tenen recursos

Diputació de Lleida, però no s'ha aconseguit perquè per passar-la a la categoria de carretera abans s'hi han de fer diverses millores. El que sí que ens fa la Diputació de Lleida, cada 3 o 4 anys, a petició dels Ajuntaments, és una reparació dels clots. De fet, el President de la Diputació de Lleida, Joan Refné, ja fa mesos que ens va dir als alcaldes afectats que faria aquesta actuació de sorteig, atesa la seva necessitat. Aquesta actuació s'ha retardat però no tinc cap dubte que la Diputació la farà. Mentrestant, els alcaldes truquem sovint a la Diputació per recordar-los-hi."

La Diputació de Lleida no té constància de cap sol·licitud per arranjar-la

Pel que fa a la Diputació, en la reunió del dia 7 de novembre de 2016 de la Comissió de Serveis Tècnics, encarregada de vies i obres, el diputat Joel Jové (CUP) va plantejar aquestes preguntes: “¿La Diputació de Lleida té constància d’alguna sol·licitud de traspàs de la titularitat de la carretera d’Ardèvol, per part dels Ajuntaments de Torà i/o de Pinós?”. “¿La Diputació de Lleida ha rebut últimament cap sol·licitud d’actuació en aquesta carretera, per part dels Ajuntaments de Torà i/o de Pinós?”. La resposta la realitzaren l’enginyer Enrique Regaño, director del Servei de Vies i Obres, i també Ramon Lleonart, assessor per al Desenvolupament d’infraestructures. Van afirmar: “Tenim constància que la carretera d’Ardèvol està en molt mal estat. Els responsables del seu manteniment

en són els Ajuntaments titulars –Torà, Pinós i Riner–. En anteriors ocasions hem fet actuacions de manteniment però actualment no ens consta cap petició d’actuació. Els Ajuntaments titulars tampoc no han demanat mai oficialment el traspàs de la via a la Diputació.”

A la mateixa comissió va intervenir Albert Bajona (ERC), diputat provincial i conseller comarcal del Solsonès afirmant que “hi ha prevista una actuació en aquesta carretera per part del Consell Comarcal del Solsonès”, referint-se al tram que va des d’Ardèvol a Su.

Cal recordar que el tram de carretera que està en més mal estat és el que pertany al municipi de Torà (Segarra) i per tant entenem que l’actuació per part del Consell Comarcal del Solsonès no arribarà a aquest tram de carretera.

Aquesta és la situació al dia 14 de novembre, dia que fem aquest reportatge. Desitgem que el dia de publicació de la revista, aquesta notícia ja estigui passada i sense sentit perquè voldrà dir que ja ha arribat l’actuació que estem esperant des de fa gairebé un any, però per les respostes obtingudes ens temem que no serà així.

Ester Closa

SORTIDA AL TEATRE

62€

Dirty Dancin'
THE MUSICAL

Dia 26 de Febrer
Data límit 10 Febrer

de Santiago Ruíz
GENTE BIEN
el Musical
La Cubana

Dia 5 de Març
Data límit 17 Febrer **B Coliseum**

56€

TERRA FERMA

Informació i reserves: 973.473.813

EL SARCÒFAG DE TORÀ

Les escultures jacents dels Senyors de Torà reposen en un museu de Berlín

personatges en actitud de lamentació—, que al museu nord-americà tenien qualificat com a procedent del sud de França (també, segons Español, perquè en el mercat de l'art l'escultura medieval té més prestigi si és de procedència francesa i per tant es cotitza millor).

Recentment, la mateixa investigadora, especialista en art gòtic, ha localitzat al *Bode Museum* de Berlín, a Alemanya, les dues figures jacents que coronaven el sepulcre, corresponents al matrimoni format per Ramon de Cardona i Margarida de Bellera. Curiosament, al morir el seu marit, Margarida va anar a viure a Barcelona, on segons Francesca Español va realitzar importants tasques de promoció artística i va disposar la construcció d'un mausoleu per fer-se enterrar a l'avui desaparegut convent de Santa Caterina. D'aquesta manera, el sepulcre toranès no contenia les despulles de l'esposa, i la seva imatge era purament memorial i commemorativa.

Si el frontal esculpit havia arribat als Estats Units el 1909, adquirit a un antiquari francès, les figures jacents —trossejar un monument d'envergadura d'aquest tipus era garantia de poder-ne treure més diners per les diferents peces— van ser ofertes al Museu del Louvre, que les va rebutjar. Va ser la documentació fotogràfica conservada al Louvre i consultada per Español la que li va donar la pista d'aquest sepulcre, ja que a l'anvers d'una imatge s'hi apreciava la inscripció "Duc de Cardona". Les figures van ser llavors adquirides, l'any

Aquests darrers dies una notícia insòlita que afecta el patrimoni de la nostra Vall ha aparegut als principals diaris del país. Es tracta de la descoberta, a Berlín, de part del sepulcre dels Cardona, una branca del casal cardoní que eren Senyors de Torà.

La historiadora de l'art i professora de la Universitat de Barcelona Francesca Español ja havia localitzat, anys enrere, una part del sepulcre —el frontal esculpit en relleu— al *Walters Art Museum* de Baltimore, a Estats Units, que ja havíem ressenyat al volum II de l'Inventari del Patrimoni arqueològic, arquitectònic i artístic de la Segarra, dedicat a Torà. Es tractava d'un frontal amb una iconografia molt particular —un bisbe envoltat de

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET
C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

1921, pel filàntrop alemany James Simon, que les va acabar donant al museu on avui es troben i on només s'identificaven com a part d'un sepulcre de procedència "espanyola".

Es tracta de dues figures coronades amb sengles diademes florals, com era habitual al llinatge dels Cardona. El personatge masculí porta cota de malla, una espasa curta i una de llarga i té un lleó –símbol de força i de noblesa- als peus. La dama té les mans creuades sobre el pit i també reposaria els peus sobre una altra figura animalística semblant a un gos, símbol de fidelitat i habitual en els sepulcres femenins. L'autor, segons la investigadora, seria Berenguer Ferrer, un artista escultor de Manresa molt apreciat en la seva època.

amb motius florals, que foren restaurats fa un temps. L'anomenada capella de Sant Joan gaudia d'un retaule gòtic situat darrera el panteó, retaule que actualment es trobaria al museu Maricel de Sitges, sempre segons la doctora Español.

D'aquest tipus de sepulcre doble se'n conserven alguns exemples a la Segarra (històrica i administrativa), com a l'església parroquial de Talavera o a l'església de Santa Maria de Bell-lloch a Santa Coloma de Queralt.

D'altra banda, a l'església de Sant Pere de Vallferosa es conservava el sepulcre (individual) de Bernat de Brull, avui al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

El periple del sepulcre dels Cardona de Torà constitueix, doncs, un episodi singular del nostre patrimoni,

El sepulcre es trobava a la capella de Sant Joan, que era la capella dels Cardona a Torà, que va quedar desfigurada i parcialment oculta en construir-se la capella dels Dolors al segle XVIII, tot i que encara n'és visible la volta de creueria, decorada amb l'emblema heràldic dels Cardona –un card amb tres espigues– i un toro rampant, referent a Torà, així com una bordura escacada, símbol d'Urgell, i un marrà acollat amb una esquella, com a Bellera. Tota la volta està pintada

on es posa de manifest la fragilitat d'aquest, que no tant sols va ser malmès a conseqüència de vicissituds com la Guerra Civil, sinó que també fou víctima d'espolis i de la poca consideració que de vegades tenien aquests objectes fa cent anys, quan eren fàcilment malvenuts i eren presa fàcil per als cobdiciosos i àvids antiquaris francesos o nord-americans.

Maria Garganté Llanes

roba de casa   modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc   Papeteria
 Quiosc   GUARDIA
 Videoclub   Objectes de regal
    Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
 Tel. i Fax: 973 473 346
 llibreriarovira@hotmail.com

Bon Nadal !!!

Com diu el poeta Miquel Martí i Pol, "Amb desembre l'any s'acaba l'hivern comença"

Comencem les vacances d'hivern, fa fred i a vegades pot nevar.

Comencem preparant el Pessebre i l'arbre de Nadal.

A mitjans de desembre passen els patges per l'escola per recollir totes les cartes dels nens.

El dia 21 de desembre canviem d'estació, el 22 comencen les vacances de Nadal i també es fa el sorteig de la rifa de Nadal.

El 24 de desembre es va a la missa del gall, molt tard, quan ja és de nit.

El 25 de desembre ens reunim tota família i és una tradició menjar galets amb pilota i carn d'olla.

Després de dinar fem cagar el tió. Alguns nens per Nadal celebren el pare Noel.

L'endemà se celebra Sant Esteve que és una tradició menjar canalons.

Passat uns quants dies ve el 31 de desembre, Cap d'Any.

El 5 de gener és la cavalcada dels Reis i l'endemà és el meu dia preferit, el dia que obrim els regals i mengem el tortell de Reis

Durant aquestes festes, a la feina del papa fan un concurs de postals de Nadal i cada any hi participo.

El meu dia preferit és el dia dels Reis perquè obro els regals
Jo ja tinc la carta als Reis acabada.

Ainet Vilaseca

Joc de Nadal: la Quina

L'inici del mes de desembre ens porta l'arribada de les festes de Nadal i, amb elles, la nova tradició toranesa: LA QUINA. La Quina és un joc típic de les dates nadalenques que es juga a diversos llocs del Vallès, del Baix Llobregat, de l'Empordà, de la Cerdanya, del Garraf, del Ripollès, la Safor i d'altres comarques catalanes.

Si fem memòria de l'any passat, parlem d'un joc molt similar al bingo, però amb alguns aspectes diferents, com ara que el que canta els números se'l coneix com a *lloro* i aquests es diuen amb acudits, dites, etc. fent que l'estona que es gaudeix del joc sigui divertida i entretinguda.

Així que aquest any volem tornar a repetir aquest moment. Us convidem, doncs, a participar de la segona edició el diumenge 25 de desembre a partir de les 20h al Convent de Sant Antoni.

Us hi esperem i només ens queda desitjar-vos molta sort!!!

Xavi Montero
12 anys
Barcelona

Estimat Ismael,
M'han dit que vindries aquí; espero
que siguem molt amics i que ens ho
passem d'allò més bé. Quan arribis, primer
t'ensenyaré la ciutat i et preguntare què
ha passat al teu país. Quin és el teu
esport preferit? El meu és el bàsquet.
Si t'agrada, jugarem a bàsquet a l'escola.
També podem cuinar arròs amb tomàquet.
Em surt boníssim! I si vols, jo
t'ajudo a aprendre català i tu m'ensenyes
el teu idioma.

Aquí t'espero, sense arribat!

Xavi

Persones refugiades,
persones benvingudes.

Catalunya pot i vol

Comiat a una gran mestra a Castellfollit

Elvira, has arribat el final de la teva trajectòria docent, la veritat que pel que nosaltres sabem són molts anys de dedicació. A nosaltres ens has arribat en els teus últims anys com a professora i estem molt contents d'haver-te tingut entre nosaltres i que els nostres fills hagin tingut una gran mestra que els hagi guiat durant aquest temps i els hagi ensenyat, ja que això els acompanyarà al llarg de la vida com una experiència més del que és la seva vida estudiantil.

Però si hem de ser sincers, no creiem que la teva vida d'ensenyament hagi acabat, ja que tens dos néts, en els quals et bolcaràs i estem segurs que els proporcionaràs tots aquells coneixements que ja has mostrat a una gran quantitat d'alumnes i que segur que estan contents d'haver estat educats per tu.

Ara és el moment de gaudir tot el que et queda de vida, que és molt amb la família, la teva parella, els teus fills i els més menuts, ja que després d'haver dedicat tants anys a nens, que també formen part de tu, un ja té ganes de tenir temps per passar a casa i compartir experiències amb ells, a l'igual que descansar i no pensar en horaris, ni cotxes, ni més canalla.

L'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós també va voler agrair-te la tasca educativa que has dut a terme aquests dos anys al poble fent-te entrega d'un ram de flors i una placa d'homenatge.

Molta sort en aquesta nova etapa!

**Pares, mares i alumnes
de l'Escola de Castellfollit**

L'Elvira Talló va començar de mestra treballant durant cinc anys en educació per a adults, fent classes en grups d'alfabetització i en grups de graduat escolar. Més tard va treballar molts anys a l'escola Emili Vallès d'Igualada. Posteriorment va estar a Copons durant 13 anys i els últims dos cursos ha estat a l'escola Sant Roc de Castellfollit. És mestra de primària i té un postgrau en educació musical per la universitat de Barcelona. També té cursos de piano de l'acadèmia Enrique Granados i tres anys al Liceu de Barcelona.

Nova professora a l'escola Sant Roc

Ajuntament.- Uns dies abans de la Castanyada a l'escola de Castellfollit vam tenir una nova incorporació per tot el que quedava de curs escolar, al jubilar-se la professora actual. L'Alba és una professora jove, emprenedora, i amb moltes ganes de treballar amb els nens de l'escola. I el que és més important, els nens estan molt contents amb ella.

Benvinguda Alba!!!

L'Escola Sant Gil col·labora amb la revista Llobregós

El dilluns dia 4 d'octubre, en Fermí Manteca, un dels fundadors de la revista Llobregós Informatiu, va fer una visita a l'escola Sant Gil. En primer lloc, va explicar una mica la història de la revista, que va ser fundada ara fa 14 anys i també va comentar la seva evolució. Tot això, va servir per oferir als 21 alumnes de cicle superior la possibilitat de participar-hi.

Va explicar què és una notícia i què calia fer per elaborar-la. El més important és respondre a les preguntes: *Què? Qui?, Com?, Quan? Quants? On?* I, si és pot, afegir complements, és a dir, informació que es pot suprimir en cas que no hi hagués espai per publicar-la. L'escrit ha de ser en tercera persona, les frases han de ser completes, amb verb, ben estructurades i s'ha d'intentar explicar el màxim amb el mínim de paraules.

Finalment els alumnes, entusiasmats amb la iniciativa, es van comprometre a fer per equips tres notícies per publicar en una pàgina de la revista. Van posar el títol genèric d'"Escoles del Llobregós", secció que formarà part habitual de la publicació.

Alumnes del Sant Gil participen a Lleida d'una Trobada Educativa

Els dies 21 i 22 d'octubre es va celebrar, a l'Institut d'Estudis Ilerdencs de Lleida, les jornades de cloenda sobre el treball en xarxa d'una Educació Personalitzada que 15 escoles de la província van treballar el curs passat. Dos alumnes de l'escola de Torà hi van participar presentant el Projecte de l'Hort que es va fer el curs passat amb tota l'escola.

Amb aquest projecte no només es va plantar i sembrar, sinó que va possibilitar treballar altres matèries, com ara vendre els productes, fer matemàtiques pesant les hortalisses, redactar contes, fer jocs i una gran exposició al passadís de l'escola. Al Carnaval del curs passat es van disfressar d'hortalisses, cosa que no va agradar a tots. Tot plegat va ser un projecte divertit, diferent i extraordinari.

L'Escola celebra el dia "d'anar a peu"

El passat dia 5 d'octubre l'Escola Sant Gil va celebrar el dia mundial "d'anar a peu". Per aquest motiu, es va fer una caminada fins al parc passant per diferents carrers. Tots els alumnes de l'escola van caminar pel poble amb cadires de rodes, croses i cotxets per adonar-se si hi havia barreres arquitectòniques. En aquesta activitat van aprendre què és una barrera arquitectònica. Quan en trobaven una, posaven un gomet blau enganxat al terra i un gomet petit vermell en el plànol que portaven.

En tornar a l'escola, es va fer un recompte i dels trenta punts detectats la majoria va ser de voreres sense accés i forats a terra.

Va ser una activitat educativa, divertida i molts alumnes van aprendre a tenir empatia amb la gent discapacitada o gent que al dia a dia, han de portar càrregues o cotxets.

CARDONA FESTEJA ELS PATRONS DE CELLERS

Eva Tarrés.- El dia 16 d'octubre a la tarda es va reunir a Cardona un grup de vilatans de la vall de Cellers per commemorar el 75è aniversari del retorn de les relíquies de sant Celdoni i sant Ermenter, els Sant Màrtirs que es veneren a Cardona i que són els patrons del Monestir de Cellers.

Durant aquella tarda es va fer una processó amb vilatans de Cellers, Cardona i Calahorra, seguit de exhibicions culturals típiques de Cardona, com ara el ball de bastons, el ball de l'àguila i cant coral, per acabar amb una missa solemne presidida per l'arquebisbe de Barcelona i el bisbe de Solsona. Realment va ser una vetllada única que va ficar Cellers al mapa i que els assistents recordarem sempre. Cal agrair a la parròquia de Cardona per atendre'ns tan bé i, en especial, a la Margarida Tarruella, de ca l'Armena de

Veneren els Sants Màrtirs Celdoni i Ermenter des de la Edat Mitjana, traslladats des del Monestir de Cellers

Cellers i ara resident a Cardona, que va ajudar a fer per al nostre petit poble un lloc a la festivitat.

Sant Celdoni i sant Ermenter van ser soldats romans que en el segle III van patir martiri a Calahorra (La Rioja). Durant la invasió sarraïna, les seves restes van ser traslladades al Monestir de Cellers on van

Arqueta de Cellers que guarda les relíquies

ser venerades fins a l'any 1399, en què el comte de Cardona, les va traslladar a la seva església, cosa que va originar un gran conflicte en aquella època. Tanmateix, Cellers va poder recuperar una part d'aquelles restes i són les que s'hi conserven avui dia en la arqueta reliquiari.

Durant la Guerra Civil del segle passat, Cardona va perdre totes les restes que conservaven a l'església quan va ser espoliada. Un cop acabat el conflicte bèl·lic, la parròquia de Cellers va donar una part de la seva relíquia a Cardona perquè continuessin venerant els Sants Màrtirs. És el que ara han celebrat, aquesta donació de Cellers. És per això que la nostra parròquia ha estat convidada de manera especial.

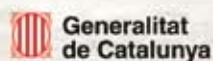

EN PAU VA TRIAR NO POSAR-SE EL CINTURÓ.

I ara en Pau és mort.

Aquesta història està basada en un accident real. Les decisions que es prenen abans i durant la conducció poden tenir conseqüències irreversibles, en la nostra vida i en la dels altres.

AL VOLANT, TRIA EL BON CAMÍ

AUTOESCOLA

ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

---

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich I

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455   676 088 392

RESOL   **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC   **R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

Perruqueria Carmen's
 HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
 Tel. 973 473 106
 TORÀ (Lleida)

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Mª Tasies
 pintura i decoració

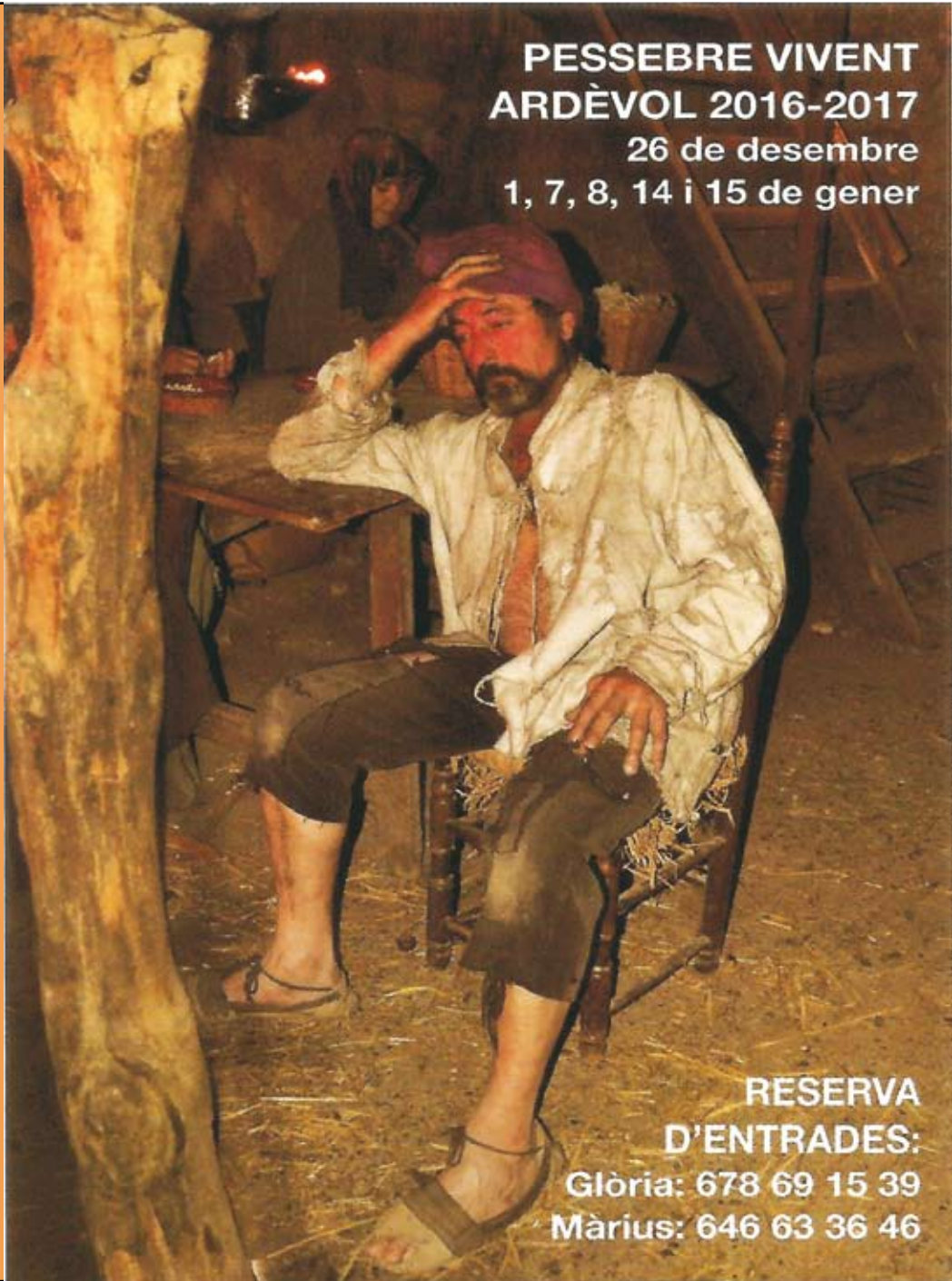
973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

**PESSEBRE VIVENT
ARDÈVOL 2016-2017**

26 de desembre
1, 7, 8, 14 i 15 de gener

**RESERVA
D'ENTRADES:**

Glòria: 678 69 15 39
Màrius: 646 63 36 46

fisioterapeuta

Consulta i serveis a domicili

Visites concertades
Av. Solsona, 8, altell 6
Torà

Tel. 616 52 66 33

EL CÓS DE SANT GIL DE TORÀ

Ramon Torné. - L'Associació del Patrimoni de Torà va organitzar el dia 3 de setembre passat i en el decurs de la Festa Major el tradicional "Cós de Sant Gil".

La primera notícia d'aquesta cursa, segons Mn. Xavier Bosch, la trobem l'any 1615 en les actes de l'Ajuntament que, en l'apartat d'ajudes diu: "als brandoners per lo Cós de Sant Gili". Aquesta competició

Aquest cós es va continuar celebrant (no sabem si amb els parèntesis de les diferents guerres que van haver-hi) fins a l'any 1942. Precisament la fotografia que il·lustra aquest escrit correspon a un dels darrers Còssos, possiblement algun dels celebrats entre els anys 1939 al 1942. En ella veiem els guanyadors: al mig el primer classificat, Leopoldo Maynou, de cal Taupet

de Torà, els altres dos eren amics seus de Barcelona, segons informa el Pere Mases Riu.

L'APACT, amb la intenció de donar a conèixer i conservar un acte festiu del nostre patrimoni cultural, va reemprendre l'organització del Cós de Sant Gil en la Festa Major de 1989. Hi van participar 55 corredors i el guanyador es va endur dos pollastres, un trofeu i diners, el segon dos conills, medalla i diners i el tercer una dotzena d'ous, medalla i diners.

D'aquesta manera es va fer durant cinc anys, del 1992 al 1996, i es va donar als participants de Torà l'opció de córrer representant els seus barris, els Calderers, els Paperins i els Voliacs, als quals s'hi va afegir el nou barri dels

Rosers. Abans de començar la cursa es presentaven els corredors agrupats amb el pendó del seu barri al davant. Així, a més de córrer per guanyar, també lluitaven per quedar primers en la categoria de barris.

Però ja a partir de 1997 els corredors s'inscriuen, segons edats, en cinc categories; Pre-benjamí, Benjamí, Aleví, Infantils i Open, i en cada una d'elles hi ha masculí i femení. Es donen premis als tres primers classificats de cada categoria. Des de fa 20 anys els guanyadors ja no reben el pollastre, sinó un cànir (cada any diferent) en el qual hi ha dibuixat, o bé en relleu, un pollastre. Aquest cànir de ceràmica també es posa a la venda i són molts els que en fan col·lecció.

Foto original de l'arxiu de Jaume Mas Torrescasana

esportiva se celebrava el dia 1 de setembre, primer dia de la Festa Major dedicada al patró Sant Gil, i es feia després de la processó de la tarda. La sortida, controlada per un jurat, era davant del convent de Sant Antoni i acabava a la plaça de la Font, on eren rebuts per les autoritats i molts espectadors. Era costum donar al guanyador un parell de pollastres.

També, segons Mn. Bosch, el dia del cós se celebraven altres curses; la de la cordera, en la qual el guanyador era premiat amb aquest animal. Altres dues curses, fetes amb la intenció de procurar les rialles dels assistents eren: el Cós del Sac, si els participants corrien dintre sacs, i el Cós de Rucs, si anaven muntats en ases.

Trobada de voluntaris a Tarragona

Mireia Duran. - Voluntaris de Càritas Interparroquial de Torà van participar el dia 22 d'octubre en la 3a Trobada de Càritas Catalunya, celebrada a Tarragona, al Teatre Auditori Camp de Mart sota el lema "Transformem la societat des de la Misericòrdia". Hi van assistir més de 1.900 voluntaris de Càritas de tot Catalunya, entre ells un nombrós grup de la diòcesi de Solsona.

Tot això dins el marc de l'any jubilar de la misericòrdia. Com diu el papa Francesc: "la Misericòrdia és una gran llum d'amor i de tendresa".

La Trobada va començar amb la benvinguda a cadascun dels grups diocesans, citant els pobles i ciutats d'origen dels participants.

Seguidament el sociòleg basc, Imanol Zubero, diplomad en Teologia i professor de la Universitat del País Basc, va parlar de com *Mirar amb Misericòrdia ens posiciona per canviar el món*.

Després van reflexionar sobre *L'esperit de Càritas*, conduïts pel teòleg tarragoní Miquel Barbarà, llicenciat

en sociologia i mestre de capella de la Catedral de Tarragona.

Un cop acabada la part de reflexió, els participants van gaudir d'una experiència solidària amb Pallassos sense fronteres i la Colla Jove Xiquets de Tarragona va aixecar un dels seus castells com a mostra de col·laboració i acció de treball de equip.

Després del dinar de germanor, es van oferir diferents visites culturals per la ciutat per culminar amb la celebració de l'Eucaristia al Camp de Mart, presidida per l'Arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol.

També va comptar amb l'Schola Cantorum i orquestra dels Amics de la Catedral.

L'acte va concloure amb la lectura d'un manifest per Carme Borbonès i el comiat de la trobada va anar a càrrec de l'Arquebisbe de Barcelona, Juan José Omella.

El Nadal de Càritas

Volem recordar que aquests dies previs a les festes de Nadal, Càritas us convida a *ajudar-nos a ajudar* i per aquesta raó us crida a participar de la recollida solidària d'aliments que podeu deixar a les vostres botigues i establiments de confiança o ve dur a la rectoria en els horaris d'obertura del rober o de l'acollida i atenció personal de l'educadora social. Moltes gràcies.

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
MANTENIMENTS**

Jordi Freixes Torramorell

Casa Renyés - L'Aguda - 25750 - Torà

**Tel. 973 296 128
600 077 349
646 549 249**

j-f-t-renyes@hotmail.com

HALLUX VALGUS

Per alguns de vosaltres aquest nom ja us serà familiar i molts de vosaltres no us sonarà gens. Però, i si us diguéssiu que l'*Hallux Valgus* és el mateix que el famós i conegut "juanete" o galindó? Llavors segur que tots ja el coneixeríem.

Doncs sí, l'*Hallux Valgus*, conegut com a "juanete", o galindó en català, és per definició una desviació del

La causa de l'aparició de l'HV són multifactorials:

- Una incidència més elevada en dones que homes.
- L'ús de tacons abans dels 20 anys, quan l'os encara no ha acabat de desenvolupar-se.
- Calçat inadequat.
- Atròfia muscular secundària a la inhibició de l'activitat dels dits.
- 1er metatarsià més curt.
- 1er dit més llarg (peu egipci)
- *Hallux Valgus* congènit (aparició abans dels 15 anys)
- Prolinència del cap metatarsal
- Processos patològics sistèmics: artritis reumatoide, psoriasi, gota...

Quan comencem a notar una desviació al nostre primer dit, podem evitar efectes secundaris acudint a professionals sanitaris com podòlegs, fisioterapeutes, metge, traumatòlegs...

Els efectes secundaris són alteracions a altres parts del avantpeu, com podrien ser dits en martell o garra, metatarsàlgia (dolor sota els dits per la part plantar), subluxació o luxació d'articulacions metatarso-falàngiques, etc.

La cirurgia acostuma a estar indicada quan hi ha dolor, no únicament per estètica.

primer metatarsià en adducció (cap dins), al mateix temps que la falange proximal del 1er dit es desvia en abducció, o sigui, cap a fora.

Jordi Leiva Andrade
(Graduat en Podologia
i Diplomada en Fisioteràpia)

Gisela Rosell Lavaquiol
(Graduada en Podologia)
podologiatora@gmail.com

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

ESTONES DE QUALITAT

Actualment vivim en un entorn rodejats d'immediatesa, tot és per abans d'ahir, tot s'ha de contestar al moment, si no ens arriba la resposta de seguida ens envaeix la impaciència. Tot el que se'ns presenta al davant a través de la tecnologia que tenim al nostre abast té prioritat i demana ser atès a velocitat de vertigen. Tenim la sensació contínua que res no s'acaba i que la calma i la tranquil·litat són lluny, molt lluny. I tot això, sense entrar en el tema de les tasques rutinàries que comporta formar part d'una família.

Els nostres fills també són víctimes d'aquesta situació, la veuen i la viuen amb nosaltres com a model i exemple a seguir i, la veuen i la viuen al seu entorn amb els amics i companys.

Aquestes "eines" de quarta generació (aparells que ens faciliten la vida en molts aspectes) són devoradores de temps, estan envaint la nostra vida i la de les nostres

famílies. Aquestes "eines" tenen el "do" d'interrompre en el moment que no toca. El mòbil i altres eines no poden suplir el contacte físic ni la fluïdesa d'una conversa. És molt còmode deixar-se portar per la inèrcia i pensar que ja trobarem un moment.

Les situacions que millor podeu aprofitar són les que ens vénen donades pel dia a dia. Podem fer, al menys, un àpat junts al dia. És bo que aparquem els mòbils l'estona que estem junts. Podem allargar la sobretaula, sempre surten temes per parlar i establim la norma de deixar els mòbils lluny durant tots dels àpats. També podem anar a comprar junts fent-los participar en les decisions de la compra. Fem alguna activitat diferent (anar a caminar un dia que fa fred, decidim junts què aporteu al banc dels aliments...). Podem fer alguna cosa tan simple com contemplar i comentar la posta de sol abans d'entrar a casa (només és un minut). Fem alguna tasca domèstica en la que ens necessitem, és un recurs més per estar junts (endreçar algun armari que fa temps que voleu ordenar, decidir quins llibres guardem i quins donem...).

Ho hem de fer quan el cor ens ho digui. Hem de tenir tacte, mantenir la tranquil·litat i actuar "com aquell qui no vol la cosa". És important el nostre to de veu i el bon humor. La suma de totes aquestes estones de qualitat ens apropa als nostres fills i enfortim els vincles, la relació i la confiança. En els moments decisius ens serà més fàcil trobar punts de connexió, ens coneixem millor. Si ho deixem per un altre moment no ens sentirem bé. Qualsevol moment és un bon moment per a començar.

Montse Miquel Andreu
Pedagoga. Núm. col. 969
www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

A vertical poster with a colorful background of letters and numbers. At the top, a hand icon is next to the text 'un cop de mà suport pedagògic'. Below this, there are three colored boxes with text: 'L'ÈXIT D'UNA BONA FORMACIÓ', 'ESTÀ GARANTIDA QUAN EL TEU', and 'FILL S'HO PASSA BÉ APRENENT'. A list of bullet points follows, detailing educational goals. At the bottom, contact information is provided.

L'ÈXIT D'UNA BONA FORMACIÓ
ESTÀ GARANTIDA QUAN EL TEU
FILL S'HO PASSA BÉ APRENENT

un cop de mà
suport pedagògic

- ESTIMULEM ELS **BONS HÀBITS D'ESTUDI**
- **ADAPTEM LES TÈCNiques D'ESTUDI AL TARANNÀ DEL TEU FILL/A**
- **TREBALLEM ELS CONTINGUTS DE PRIMÀRIA I ESO INDIVIDUALMENT**
- **PERSONALITZEM EL MATERIAL QUE NECESSITA EL TEU FILL/A**
- **APLIQUEM TÈCNiques PER REFORÇAR L'ATENCIÓ I LA CONCENTRACIÓ**

Plaça de la Plana, 2 Baixos · 25210 Guissona · Tel. 666 732 422
www.uncopdema.cat
www.facebook.com/uncopdemaguissona

REFLEXIONS

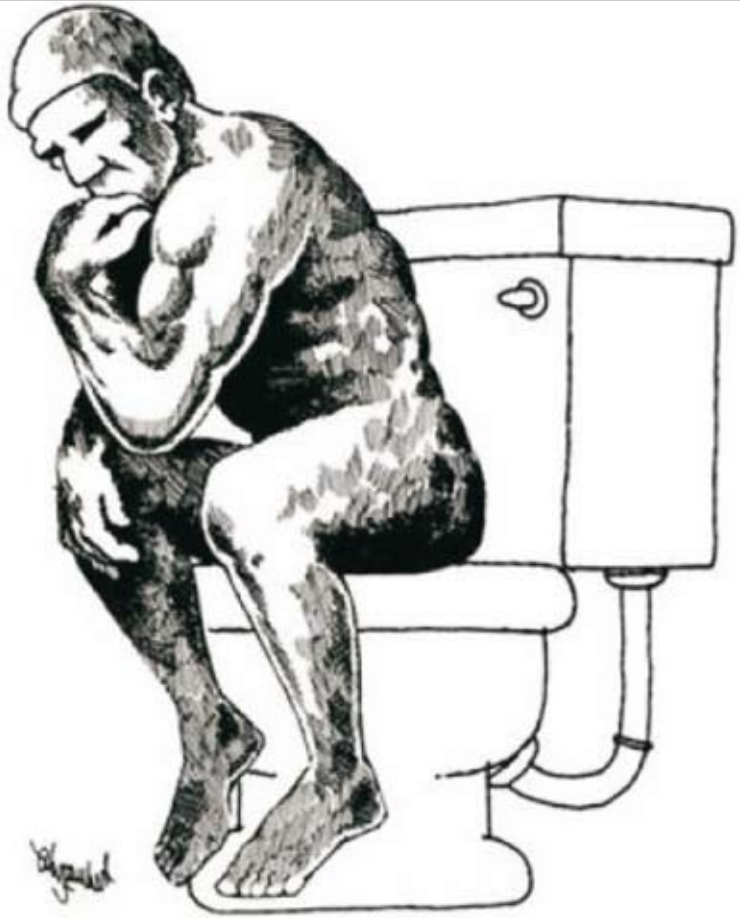
En l'època del president Pujol, la política catalana en relació a l'Estat espanyol es basava en el que coneixíem com a "peix al cove". Era una política on costava molt de posar peixos al cove i si un n'hi entrava se li donava la màxima publicitat. Segons deien els pujolians, teníem el millor finançament que havíem tingut mai, teníem un gran pressupost en obra pública i teníem una excel·lent relació amb Espanya. Els de Pujol i companyia mai sabies si anaven o venien perquè anaven sempre acompanyats de la Puta i la Ramoneta, una confluència molt estranya doncs la Puta era una santa i la Ramoneta feia de puta.

Si ens hi fixem, el PP sempre ha governat amb majoria absoluta o amb el suport dels catalans de Pujol. Ara el PP, d'aquests catalans no en pot disposar i d'aquí li ha vingut tota la dificultat de formar govern. De 1996 a 2000 Aznar va governar amb el suport de Pujol, i del 2000 al 2004 amb majoria absoluta, també va tenir a Pujol d'escolanet. D'aquí va venir allò de "*Pujol, enano, habla en castellano*". Tan bé s'ho va passar Aznar presidint el govern, que ens va ficar a la guerra d'Iraq i bevia tantes copes de vi com li demanava el cos fins a arribar a dir: "*A mí nadie tiene que decirme cuántas copas tengo que tomar. Déjenme a mí que tome las copas que yo quiera*". I vet aquí que un dia que anava ben mamat es va posar les ulleres del revés i lo d'aprop ho veia lluny i lo de lluny ho veia aprop, i per això va dir: "*Antes que se rompa España, se romperá Catalunya*". Ho havia vist al revés.

Al final, a Catalunya tenim un full de ruta ben definit. Ara bé, que puguem executar-lo tal qual, això són figues d'un altre paner. De moment cal que estiguem preparats perquè ningú és capaç d'imaginar les putades que ens pot arribar a fer Espanya a partir del moment que el Parlament aprovi les lleis de la desconexió. Pensem que aquestes lleis, que s'aprovaran entre juny i juliol de 2017, tot i tenir un nom poc aparatós, tenen els efectes de la Declaració Unilateral d'Independència (DUI). Els tancs no arribaran a entrar a Catalunya però d'avions F18 en volaran més de quatre per veure si ens poden posar els ous per corbata. No passarà res greu per als ciutadans de peu, però els polítics pro-independència ho passaran malament. L'única cosa que ens pot passar és que al mig de l'estiu haguem de fer manifestacions en defensa del Govern i Parlament. Pitjor serà pels pagesos que hauran de parar les màquines recollectores i anar a la manifestació amb una dalla penjada al coll. Perquè, tal com deia Josep Curto; "*des de Madrid només mos vindran chuscós carregats de tornillos*".

Està molt ben pensat això de planificar el referèndum negociat amb l'Estat espanyol pel mes de juny de l'any que ve, doncs no cal ser gaire llest per saber que no es farà, però és que el del setembre amb legislació catalana, tampoc es farà. I us explico: Espanya no autoritzarà un referèndum negociat, en conseqüència s'aprovaran les lleis

de la desconexió per poder fer el referèndum a la catalana. Però resulta que a l'aprovar aquestes lleis, automàticament, i aquest cop sense dilacions, seran inhabilitats tots els membres del Govern, tots els diputats que hauran votat a favor de les lleis i la Presidenta del Parlament. En conseqüència, ja no quedarà ningú per signar la convocatòria del referèndum de la tardor.

Tots els diputats inhabilitats recorreran als tribunals internacionals. Allí els hi preguntaran quin delictes han comès per haver estat inhabilitats i diran que volien fer un referèndum per comptar si hi havia majoria favorable a la independència i que Espanya no els hi deixa fer. Serà llavors quan prendrà cartes en l'assumpte la comunitat internacional i serà aquesta comunitat qui convocarà el referèndum, no al setembre del 2017 sinó una mica més endavant per qüestions d'organització.

Hauríem de suposar que el referèndum amb una pregunta de SÍ o NO, s'hauria de guanyar, com deia aquell, sense baixar de l'autobús. Si això fos així, tots els polítics inhabilitats quedarien altre cop habilitats

automàticament perquè ja no haurien d'obeir l'Estat espanyol i podrien proclamar la República Catalana.

I per acabar us deixo un punt de reflexió: Ara que al país veí ja tornen a tenir govern del PP i que, per cert, no crec que pugui durar més d'un any o com a màxim dos, us heu fixat on guanyen les eleccions amb majoria els del PP? Doncs a les Castelles i a Galícia. I quina casualitat, en els dos llocs controlen l'ordinador central el dia de les eleccions. Com deia aquell "nase falta desir nada más". Reflexionem-hi!!!!

Quico Perdigó

Ctra. de Calaf, n.º 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 47 31 25
25750 Torà (Lleida)

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 Guissona (Lleida)

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

LA LAURA VA MORIR D'UN COMA ÈTIC

Es deia Laura, tenia dotze anys i estava a primer d'ESO. Es va reunir la nit de Halloween amb els seus amics per fer el *botellón*. Era a San Martin de la Vega, a 40 km de Madrid. El lloc era perfecte per a la festa... un descampat, un turó de molt difícil accés i sense cap il·luminació. La moguda era barata, els xavals hi van posar 8 euros per cap.

Com que no podien comprar alcohol, li van donar els diners a un xaval major d'edat que es va embutxacar 5 euros per anar al Súper a comprar les ampolles.

En un moment de la festa la cria es va enfadar amb els seus amics i es va ficar entre pit i esquena una ampolla de rom per superar el cabreig. Va ser tant el que va beure que es va desmaiar. Al principi els seus

l'havien tret de Ciutadania i uns i altres treien i posaven dient que l'Escola no pot educar en valors, que ha de ser la família.

Aquest dia el país sencer parlava de la cobra que dos famosos havien protagonitzat a la televisió i dels amors i desamors dels rics que es passejaven impúdicament a les pantalles com si ens anés la vida en aquests romanços adolescencials.

Al Parlament alguns polítics cobraven per insultar i fer de la mala educació una gràcia.

I mentre això passa ningú diu res... ningú s'atreveix a dir que entre uns i altres hem desproveït de qualsevol carcassa ètica els nostres xavals. Els pares no fan de pares i fan d'amics, els professors es veuen obligats

5 euros, això va costar la vida de la Laura

amics se'n burlaven. "Mira, tio, què fluixa, en treurà les papes". Quan la cosa es va posar lletja, i ja que ella no reaccionava, temorosos dels que pogués ocórrer, la van ficar en un carro d'un supermercat i la van portar al Centre de Salut. Van trigar una mitja hora. En aquest moment van demanar ajuda. Laura va arribar amb parada cardiorespiratòria i va ser traslladada en UVI mòbil a l'hospital 12 d'Octubre... on va morir poques hores després.

Els seus pares, als quals la policia havia alertat en dues ocasions per l'excés d'alcohol que havia ingerit la cria mesos abans, van plorar la seva pèrdua. El seu poble va decretar un dia de dol oficial i el seu Institut va fer un minut de silenci.

Altres notícies de menors anaven arribant i alarmant a la gent gran: baralles organitzades, gravades i difoses a Lugo protagonitzades per xavals de 14 anys, més comes etílics en altres parts del país...

Mentrestant un col·lectiu de pares i mares iniciaven una vaga demanant que els professors no possessin deures als seus fills durant el cap de setmana, els partits polítics seguien sense posar-se d'acord amb l'enèsima llei d'educació; l'Administració seguia fent malabarismes amb l'Ensenyament: havien tret una hora de Religió, després havien retirat l'assignatura d'Ètica, abans altres

a fer de pares, els policies han de fer de professors... i així es va fabricant una generació desproveïda de referents ètics perquè ningú es posa d'acord en res i perquè l'exigència s'ha convertit en sinònim d'alguna cosa pretèrita.

Una amiga professora em deia: demana una tutoria i les famílies presentaran dificultats per poder-hi acudir i concordar la cita; treu el mòbil als seus fills i al cap d'una hora els tindràs allà per demanar-lo.

En això els podem convertir, en petits dèspotes capritxosos als quals cal dominar donant-los coses i no exigint-los res.

Mentrestant, els majors anirem posant pegues a la defensa de valors humans pel pudor covard de respectar la llibertat dels xavals; els donarem coses, però no els donarem temps; els donarem capritxos però no els regalarem exigència; els riurem les gràcies però no els aturarem els peus; els entretindrem però no ens atrevirem a estimar-los.

És veritat, la Laura va morir d'un coma etílic, víctima, com tants adolescents, d'un coma ètic que –per la nostra covardia– està deixant els nostres xavals tirats a la vida, tirats per 5 euros, tirats en carros de supermercats.

Josan Montull

JA N'HI HA PROU, DE ROMANÇOS

D'aquí quatre dies deixarem enrere un altre any i tinc la impressió i la certesa que la relació entre Catalunya i Espanya segueix igual de malament. Una passa endavant i dos endarrere. Tenim polítics de casa nostra als tribunals tot esperant sentències absurdes i fora de lloc. Com bé sabeu els volen inhabilitar però no se'n sortiran de cap de les maneres i si fos el cas que se'n sortissin, els catalans no ho hauríem de permetre i sortir tothom al carrer per denunciar-ho, i punt. Ja n'hi ha prou de buscar-nos sempre les pessigolles des de Madrid. Dóna la impressió que la seva única feina es vigilar-nos a tots els catalans a veure quina en fem. Aquesta és la feina que fan els delegats del Govern Central a Catalunya ja que es passen tot el dia controlant els moviments que fem els catalans per veure si ens agafen en fals.

corrides de toros a casa nostra. No i mil vegades no. Que deixin d'una vegada de tocar-nos la pera i que es deixin de romanços. Nosaltres a lo nostre com sempre. El govern de Madrid no pot tirar endarrere el que aquí hem decidit en seu parlamentària. Catalunya té competències en molts àmbits i no som una colònia, som un país amb drets i lleis pròpies. No ens hem d'acovardir ni un moment, ni abaixar-nos els pantalons per res i quan puguem, independitzar-nos i deixar-los amb un pam de nas i ja s'ho faran.

I és que del govern que hi ha ara a Madrid no cal que n'esperem res de bo. És més del mateix amb si fa o no fa les mateixes cares i amb la mateixa mala fe i despreci vers els catalans. Seguiran les retallades, els controls, la mala praxi, la falta d'inversions en comuni-

Ara es van empenyar perquè el dia 12 d'octubre uns quants ajuntaments catalans van obrir i van treballar cara al públic quan era un dia festiu. I tornem-hi, més impugnacions i retrets. Quins pebrots que tenen! Que deixin fer a tothom el que vulgui i si un vol treballar aquest dia que ho faci i santes pasqües. I si hi ha molta gent a Catalunya que *"la fiesta de la hispanidad"* no se la sent seva que no s'hi posin i ja està.

Un altre tema que també ens toca els dallonses, el tema dels toros i les curses de braus. Aquí ja fa temps que vam dir un no rotund al maltractament animal per *"puro divertimento"* i a casa nostra el parlament català va abolir les curses de braus, si no recordo malament, el mes de gener del 2012. Doncs mira per on ara el Tribunal Constitucional ha anul·lat la prohibició del toros a Catalunya i això vol dir la possibilitat de noves

cacions i infraestructures, l'espoli fiscal sagnant, la falta de solucions, les promeses mai complertes, les travetes i les punyalades per l'esquena, noves impugnacions, persecucions i detencions de càrrecs electes com li ha passat a l'alcalde de Berga per mantenir l'estelada penjada al consistori en períodes electorals i més i més i més. No els hi caiem bé però ens necessiten i per això no ens deixen marxar. Necessiten dels nostre recursos econòmics per tancar les seves mancances. Tots, a dia d'avui, sabem que res canviarà amb aquest incompetent Govern Central, per tant els catalans de cara al referèndum unilateral de l'any que ve i després acabar el procés constituent i proclamar tot seguit la independència de Catalunya. Que així sigui i per aquest ordre.

Josep Verdés

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats

info@llobregos.info

NOVEMBRE

Encetem el novembre i, per a alguns nostàlgics, aquest mes encara s'activa amb l'aroma de les castanyes al foc, en nits endolcides per panellets i moscatell. No gaire lluny de la tradició, un altre món comença a les botigues xineses i als basars més variats, que s'omplen de màscares, pintures i tot de disfresses mortuòries. El *Halloween* s'ha convertit en una espècie de carnaval *low cost* i fins i tot hi ha veïns que s'organitzen per fer túnels

De fet, la imatge de la castanyera, guarnida amb roba gruixuda i mocador al cap, ja només es dibuixa amb traç infantil als murals de l'escola. Quan els nens es fan grans, i més en l'època daurada de les sèries de *zombies*, el més natural és que se sumin als vespres de disfresses, a la mort en to festiva. En qualsevol cas, al tombant de la castanyada-Halloween, amb permís de tots els mestissatges possibles entre les

Leonard Cohen transitava entre la música i la poesia

i passatges del terror. Aconteixements truculents com aquests, doncs, ja no són només cosa de Port Aventura, sinó que sorgeixen com a bolets arreu del país. Fins i tot, llegeixo a *La Vanguardia*, al Poble Espanyol de Barcelona s'organitza un *terror en família*, recorreguts amb bici *entre fantasmes* a Ciutat vella i l'any passat, al Palau de la Música, es va interpretar la banda sonora de la mítica pel·lícula de por *Nosferatu*, basada en text de Bram Stoker.

Un té la sensació que el triunvirat format per moscatell, castanyes i panellets no pot competir contra l'onada apocalíptica de Halloween. Potser ho atenuariem amb menys panellets i més moscatell, però al final molts es resignen als signes dels temps i a la futilesa d'oposar-se a la força de la gravetat. Sigui com sigui, els més experimentats en això de la vida diuen que cada vegada fa menys fred que abans, tot perjudicant l'imaginari castanyer. I cada cop que ho diuen, alliberen un embriagador baf de nostàlgia, que suggereix que els altres més joves no ens ho podem ni imaginar.

dues festes, sempre arriba Tots Sants. Aquí la mort és total, on per sort els éssers morts no es mouen com els *zombies*; i binària, o estàs viu o mort, sense ambigüitats.

És clar que, entrant al novembre, la disbauxa del 31 d'octubre es barreja amb el record del dol del dia 1. Cauen les fulles però, paradoxalment, tornen a néixer els sembrats i a la vall del Llobregós recuperem les boires i el fred antic. Pot ser que sigui per culpa de tots aquests vaivens, que avui volgués parlar de la memòria, però una notícia trista m'ha trastocat els plans: ens ha deixat Leonard Cohen. Com Bob Dylan, transitava entre la música i la poesia, com l'equilibrista que, d'ofici, ja no es preocupa de si és més músic o fonamentalment poeta. I escoltant el seu *Dance me to the end of love*, m'adono que a vegades certa dosi de nostàlgia, sobretot si és la de Cohen, també fa feliç.

Roger Besora Foix
roger.besora@gmail.com

A PROP DEL COMIAT

Quan aquest comentari arribi a les vostres mans ja hauré complert els 90. Això sempre i quan no em quedi pel camí. I si a aquesta xifra li afegim la companyia constant del Parkinson –que des de fa uns anys s'entossudeix a acompanyar-me– crec que és arribada l'hora de començar a planificar la retirada, de donar per amortitzat aquest espai que he mantingut sense interrupció aquests 13 anys llargs, des que l'abril del 2003, quan en Fermí Manteca, el Xavier Sunyer, l'Antonia Balaguer i jo mateix, vam encetar la travessia del Llobregós amb aquell reportatge colpidor dedicat íntegrament a aquells joves toranesos, amics nostres, víctimes de la "garzonada".

Moltes vegades m'he preguntat quin hauria estat el meu ofici o professió de no haver fet de sastre. La tradició familiar va ser determinant. El meu pare, en Domènec, "Minguet" en família, va ser un dels sastres amb més fama de la comarca. Jo vaig seguir els seus passos i em va anar prou bé. Potser sense aquest condicionant tal vegada m'hauria dedicat a una altra cosa com el periodisme, poso per cas, doncs ja a l'escola "Pàtria i Cultura", dirigida pel sacerdot Miquel Comas, on vam anar els anys anteriors a la guerra incivil que molts recordeu, en Francesc Bascompte i jo mateix érem els protagonistes de les confrontacions de treballs literaris habituals de fi de curs. Després, la realitat punyent es va imposar, i a treballar s'ha dit. Que no eren temps ni anys per gaires alegries i així vam anar seguint fins que a mitjans dels anys 1960 vaig entrar com a corresponsal informatiu –no professional– del diari *La Vanguardia* a la Segarra, sota la direcció de Cèsar Molinero, ara ja traspasat. Aquella etapa va resultar molt gratificant per a mi. Precisament en la celebració de les noces d'or de la Carne i meves, vam rebre dels nostres set fills un àlbum on està recollida tota la meva singladura en el camp de la informació. Ara crec que ha arribat el moment de lliurar el pas a altra gent que puguin aportar alenades d'aire fresc, que prou hi ha gent preparada per fer-ho. Crec que no faig cap mal pensament al preparar els adéus, doncs haig de mirar de tenir els papers preparats per cobrar la pensió que em correspon, sinó el Fermí, que és qui controla tot el referit a la revista, no hi donaria el vist i plau.

Abans que res, vull que quedi constància de l'enèsima bufetada que tot Catalunya –i generalitzo, tots els catalans inclosos els *peperos* –, hem rebut aquests dies amb motiu de la investidura d'aquest, impresentable, cap de govern que ara mateix torna al "reino" de les Es-

panyes. Més que "investidura" jo en diria "despullada", de quina manera ha blasonat el seu anticatalanisme indissimulat. Un president DEL QUE SIGUI no pot anar contra cap dels seus presidits. El Sr. Rajoy, que consti, només que insultés a un sol dels 47 milions d'habitants de la península seria indigne del càrrec que, tot sigui dit, li ha lliurat o encarregat un Altre que s'ha guanyat la trona dinàstica mercès a un ADN inconfusible de la nissaga borbònica.

Arribats aquí me n'adono que m'he desviat i entro en un terreny que no havia previst, i deixaré per un altre dia el comiat, ja que la impressió general és que tenim un horitzó polític carregat de signes negatius que influiran en el dia a dia de tots nosaltres. Fixeu-vos només en el detall de si no n'hi hagués prou com a "*Sumo Sacerdote*" d'aquesta propietat privada anomenada Castella a mans d'aquest Regidor de la Prosperitat, s'hi han colat,

entre altres, les Sorayes, Cospedals i Cia. aureolades amb perfums de corrupció i nepotisme, entre benediccions papals de tot signe i una mala llet escandalosa que es tramet pel rictus inequívoc de la comissura labial, convertides en "odalisques" de l'acollidor reservat de la incombustible *Espeguirre* com a mestra de cerimònia de la representació. I mentre el Bàrcenas, el Bigotes, el Camps, la Rita i tants altres, els fan la botifarra públicament, elles tan "verges" es dediquen a enviar a la judicatura uns catalans que no han comès altre pecat que estimar el bressol on han nascut.

Ni en els temps més difícils –guerres a part– que ha viscut el nostre país, potser mai com a l'hora present s'havia manifestat amb tanta virulència des dels quarters generals dels Aranzadi i Cia., al melic de l'univers sideral, aquest pecat capital que porta per nom l'enveja.

Fins al proper número.

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 473 082

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 473 082

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 473 082
TEL. PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOVA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL. PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 473 010

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÛJA

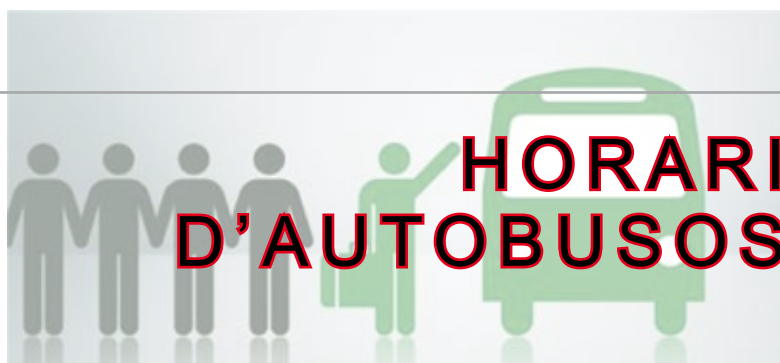
AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 473 082

Direcció Barcelona

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
	sort.	arrib.		
ANDORRA	5:50	15:50	28,25	50,85
SANAÛJA	7:44	17:51	16,75	30,20
BIOSCA	7:51	17:58	15,90	28,70
TORÀ	7:56	18:02	15,20	27,45
CASTELLFOLLIT	8:02	18:08	14,70	26,50
CALAF	8:14	18:20	13,15	23,70
BARCELONA	9:45	20:00		

* Preus fins a Barcelona (Nord)

Direcció Andorra

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
	sort.	arrib.		
BARCELONA	7:30	15:50		
CALAF	9:01	16:31	13,15	23,70
CASTELLFOLLIT	9:13	16:43	14,70	26,50
TORÀ	9:19	16:49	15,20	27,45
BIOSCA	9:24	16:54	15,90	28,70
SANAÛJA	9:31	17:01	16,50	29,90
ANDORRA	11:40	19:15	28,25	50,85

* Preus des de Barcelona (Nord)

Direcció Manresa

Dimarts - Dijous - Dissabte

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
	sort.	arrib.		
TORÀ A MANRESA	07:59	09:00	6,95	12,55
MANRESA A TORÀ	12:30	13:31	6,95	12,55

Direcció Lleida

Dilluns - Dijous - Divendres

	Horaris		Preu anada	Anar/ Tornar
	sort.	arrib.		
BIOSCA A LLEIDA	07:06	08:35	11,50	23,00
LLEIDA A BIOSCA	13:00	14:29	11,50	23,00

LLIBRES RECOMANATS...

Roc Casagran
“L’amor fora de mapa”
 Sembra Llibres (2016)
 209 pàgines

Dani Vidal.- Roc Casagran (Sabadell, 1980) és professor d’institut i escriptor que ha publicat diversos llibres de poesia, com *L’ombra queixalada* (Pagès

Editors, 2010), i de narrativa com *Camí d’Itaca* (amb Oleguer Presas, Editorial Mina 2006), *Austràlia* (Columna, 2007), *Ara que estem junts* (Columna, 2012) i una versió moderna del *Llibre de les bèsties* de Ramon Llull (Sembra Llibres, 2015), entre d’altres.

Precisament Llull és el nom del protagonista de “L’amor fora de mapa”, un jove poeta de 30 anys de Sabadell que acaba de trencar la seva relació amb la Clàudia, una florista involucrada en diverses lluites socials també de Sabadell. L’altre protagonista del llibre és l’Eldar, un guitarrista d’origen bosnià gran amic del Llull.

La vida del Llull se sustenta en un tamboret amb quatre potes: la Clàudia, l’Eldar, la poesia i la paroxetina, un medicament que es pren per compensar el seu dèficit de serotonina. Quan trenca amb la Clàudia, perd una pota que li fa trontollar la seva estabilitat i es replanteja molts aspectes de la seva vida.

El llibre, que està escrit en primera persona, és un reflex del temps actual, en què tres joves de poc més de 30 anys tracten de sobreviure a la crisi econòmica. Consta de set capítols, que contenen dos poemes cadascun. Aquests poemes els han convertit en cançons els músics Borja Penalba i Mireia Vives, que han enregistrat un disc amb el mateix nom que el llibre.

Per acabar, i tornant al llibre, vull destacar l’habilitat de l’autor per sorprendre amb els girs inesperats que fa la història. Els poemes que inclou i les reflexions del protagonista no són gens sobrerres sinó que ajuden el lector a contextualitzar el relat i acaben d’arrodonir el que és una gran obra. Un dels millors llibres catalans de l’any.

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 547

consangil@telefonica.net

Agent
col·laborador

Plaça de la Creu, 3
25750 - Torà
Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
info@cofisco.es

WWW.
valldellobregos

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes

La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular

Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
Informatiu

“El que fas per
a tu mateix
desapareix
quan no hi
siguis, però
el que fas per
als altres
roman com
el teu llegat”

*Kalu Ndukwe
Kalu*

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Maria Falip Balagué, d'Ivorra

Fermí Manteca. - La Maria és natural de Portell i es va casar amb el Joan Simon Codina, de cal Pasqualet d'Ivorra i des de llavors és una ivorrenca més. Va tenir dos fills, la Dolors i el Ramon, que li han donat quatre néts. Quan portava 7 anys casada, es va quedar vídua als 29 anys i va haver de pujar tota sola la família, cuidar la casa, la canalla i els sogres, que la van ajudar moltíssim. Tot agreujat amb els condicionants d'aquella època per a una dona vídua i jove. Ara viu amb els seu fill Ramon, la Montse i els néts Genís i Anna, universitaris ja.

Encara recorda que cal Pasqualet va ser una de les primeres cases d'Ivorra en tenir cuina econòmica de llenya, mentre que la majoria de les cases cuinaven amb fogons o al foc a terra. Per les festes majors o per fer panellets molts veïns hi anaven a fer servir el forn de la seva cuina econòmica.

La Maria va aprendre a cuinar amb la padrina que en sabia molt i ella s'hi fixava i aprenia. Com a bona mestressa de casa fa de tot, ha cuidat de l'hort (ara ho fa el Genís), fa conserves i un dels plats que millor li surten són els canelons. Quan per la festa major d'hivern ve tota la família i omplen la taula gran, tothom diu que són els canelons més bons que mai han tastat.

Per altra banda és una de les primeres en participar de les activitats del poble, ja sigui per fer gimnàstica, per jugar a cartes cada diumenge, per fer curssets de cuina o del que sigui o per apuntar-se (últimament si la salut l'hi permet) a totes les excursions. És una manera de "fer poble" a través també de l'Associació per a la promoció de les dones d'Ivorra. Avui, com no, ens ha preparat una exquisida plata de canelons. Esperem que us agradi.

CANELONS GRATINATS

Ingredients per a 6 persones

1 capsa de 20 canelons
Mig pollastre (una cuixa sencera i un pit sense l'ala)
3 talls de carn magra de porc
2 talls de botifarra blanca
1 bistec de vedella
1 tomàquet madur
Tomàquet natural triturat
Farina, llet, oli, sal, ceba, nou moscada,
mantega i formatge ratllat

Preparació

Fem el rostit: un cop el tall trossejat i amb una mica de sal, es rosteix en una cassola amb oli, ceba i el tomàquet madur. Quan ja està rostit es passa el tall desossat per la màquina de fer botifarres o una picadora i es tritura tot. Després es fa un sofregit de ceba i tomàquet i s'afegeix al triturat, es barreja bé i s'hi afegeix un raig de llet per amorosir el triturat.

Fem els canelons: bullir durant 15 minuts la pasta. Un cop bullida, es posen les làmines en aigua freda i s'estenen sobre un drap de cotó un per un perquè s'escorri l'aigua. Seguidament es posa el triturat a sobre

de cada làmina de pasta, s'enrotlla i es van col·locant en una safata d'anar al forn.

Fem la salsa: En un pot es posen 3/4 de litre de llet freda, 3 cullerades de farina i es remena amb les barielles que no quedin grumolls, s'afegeix una mica de nou moscada i es posa al foc, remenant fins que arrenca el bull. Llavors es reparteix sobre els canelons.

Els gratinem: Posem formatge ratllat a sobre i hi repartim miques de mantega. Encenem el foc de dalt fins a 200°C i hi posem la safata. Quan són una mica rossos ja es poden treure i servir. Bon profit!

ANDORRA

Aquest cap de setmana passat he anat a Andorra. En altres paraules, he anat a buscar tabac pels amics, oli d'oliva pels pares i preservatius pels avis. Sempre que comento al meu entorn més proper que vaig a Andorra, no només no em desitgen bon viatge, sinó que em demanen si els hi puc comprar alguna cosa. I com que sóc "bonatxón", au! agafa una llibreteta del Micky Mouse i comença a fer la comanda, com si fos un treballador del Pans&Company:

"Marxando 6 toberones, 2 caixes de galetes daneses i un paquet de puros amb sabor a escudella catalana...".

Ara, que ho entenc, eh! Perquè anar a Andorra no és tan fàcil. Primer has de passar la Duana. La Duana és un lloc on està ple de Guàrdies Civils i que la seva principal feina és regirar-te el maleter del cotxe. Que t'has passat una hora col·locant el maleter bé, les maletes, les jaquetes, la sogra, i va un guàrdia civil i t'ho deixa tot potes enlaire. *Agentes del orden? Agentes del desorden!* A veure, passar per la Duana ha de molar si ets baixet, perquè quan arribes allà, sempre et diuen *ALTO!* El cas és que es forma una cua de cotxes més llarga que la pròxima legislatura al govern del Partit Popular.

Un cop ja et trobes al bell mig

d'Andorra la Vella, arriba un altre contratemps: trobar aparcament. Pot arribar a ser més difícil trobar lloc pel cotxe que Donald Trump quasi amb una mexicana. Jo penso que totes les places de pàrquing les té ocupades el fill del Jordi Pujol! Clar, com que té tants cotxes... Parlant dels Pujol, vaig veure la seva immensa casa. Molt maca. El que em va estranyar és que a la porta d'entrada no hi hagués cap cartell que hi digués. "Cal Pujol". N'hi

tenien un que deia "Banca Privada d'Andorra".

Després de 4 hores d'haver sortit de casa, surts del cotxe com si haguessis anat al gimnàs tota la setmana. Recordo que em va agafar una rampa tan gran, que al cap de deu segons ja tenia dos adolescents a sobre meu baixant-hi amb l'Skate.

Total per anar a comprar. Allà la gent compra com si no hi hagués un demà. Vaig veure una dona que comprava roba per ella, pel seu marit, pels seus dos nens, pel cunyat, pel chihuahua que portava a la bossa, pel seu amant, per l'amant del seu marit... Vaig estar a punt de dir-li: "Senyora, ja que hi és posada, no em compraria pas aquests texans per a mi?".

A banda de roba, a Andorra s'hi va a comprar perfums. Jo mai havia

vist tantes perfumeries juntes en tants pocs metres quadrats. Allà hi ha colònia per acabar amb la peste de purins de les granges de tota la Segarra durant les pròximes tres dècades!

Després de l'estressant compra, a Andorra et pots relaxar anant a Caldea. Caldea és un espai termolúdic, que perquè ens entenguem, és un espai on hi ha piscines d'aigua calenta amb *xorros*. Ara bé, que vol dir *moro*, allà no et relaxes en absolut. Sempre hi ha el típic grup de gent que no entén la paraula silenci i es passen tota l'estona parlant i cridant. Que tu estàs allà als banys romans intentant relaxar-te, tancant els ulls i buidant la ment, i al final et poses nerviós, els hi trauries els ulls, i els obriries el cap d'un cop de roc. A vegades penso que es diuen banys romans perquè et fa treure el gladiador que portes dins.

Després hi ha el típic tio, que s'està dos hores ocupant tot el jacuzzi i no surt ni que s'ensorrís l'edifici. Això que explicaré és verídric. Jo l'estava observant a veure si marxava per anar-hi jo, perquè tenia ganes de relaxar-me amb les bombolletes. Però el tio no marxava. Vaig pensar, aquest tio és com el Rajoy, no marxarà mai. Però al final, es va aixecar, va sortir del jacuzzi, vaig anar corrents cap allà, i quan vaig posar un peu a dins, les bombolles van parar. "No fotis!". Després, vaig veure que al costat hi havia un cartell que deia "*Jacuzzi avariada. Perdonin les molèsties*". I en aquell moment, em va venir una flaira molt pudenta de l'aigua, confirmant-me que les bombolletes havien sortit d'un altre lloc.

En fi, anar a Andorra està molt bé si no has dit a ningú abans que hi aniries, si tens una plaça de pàrquing pel cotxe i si tens prou diners per comprar-te un jacuzzi única i exclusivament per tu.

Sergi Torrecasana

SUDOKU

SOLUCIONS: pàgina 54

	5		6		2			4
7			3					6
3		4						7
	3	6		2	9			7
	7			6				
		9		5			3	
2			8				7	1
		7	9				2	4
				4			8	5

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

ENDEVINALLA

Cosa coseta,
tothom la porta
i a molts no se'ls veu,
Déu ens l'ensenya
i no li sap greu.

ACUDITS

“TALKETA, ESTIMULANTE FEMENINO”

Un periodista català va llegir en una revista científica que un metge xinès havia descobert la viagra femenina amb aquest títol. Sense dubtar, va anar a fer-li un reportatge.

- Què passa quan una dona pren *Talketa*? -li va preguntar, i el xinès li va contestar:

- *Mujer queda alegre, califosa, bondadosa, besa, ablaza el día entelo y noche entela, no da sosiego, ella quiele muchas veces de todo, no se cansa nunca, te llama mi amor, mi vida, te adolo, te amoooo!*

- Aquest producte és tan fantàstic? -li torna a preguntar el periodista.

- *Sí, sí, galantizado! Funciona muy bien! No falla nunca!!!*

- Així, només s'ha de demanar *Talketa*?

- *Bueno, su nombre científico es... Talketa de Clédito!*

*****

Després d'una intervenció quirúrgica:

- Per favor, doctor: Què tal he sortit de l'operació?

- Perdoni... Jo no sóc el cirurgià, sóc Sant Pere.

FOLKLORE DE CATALUNYA - CANÇONER ANTIC (8 corrandes + 1 de nova)

Diuen que les morenetes
tenen un mirar estrany,
val més una horeta d'elles
que de les blanques un any.

Aquest any casen les rosses,
l'any que ve, qui casaran?
Si casen les morenes
jo seré la del davant.

En tens la cara pigada
com un cel tot estrellat,
cada piquet, una rosa
florida en el mes de Maig.

Una noia jo voldria
que tingués ben blaus els ulls
i la cara falaguera,
que de diners jo no en vull.

La perdiu canta a la tarda,
la gallina al dematí,
la meva estimada canta
cada hora que pensa en mi.

Que ditxosos són els polls
bestiar negre i petit,
que ells dormen amb les noies
i jo no hi puc dormir una nit.

El colom ronda la torre,
la ronda i no hi pot entrar,
la coloma que hi ha dintre
no fa només que plorar.

La mare d'aquella noia
bé en podria tenir cent,
totes que fossin monges
i jo frare d'aquell convent.

*Tinc un ram de tulipans,
i les roses més maques del món,
a la Generalitat jo les portaria
per fer un present al Puigdemont.*

FUTBOL

El CF Torà: temporada 2016/2017

Objectius de la Junta:

Fer un grup que estigui caracteritzat pel bon ambient / bon rotllo. Mobilitzar cada 15 dies prop de 200 toranesos/es cap al camp de les Pedrisses. Fer un equip competitiu i compromès. Fer un equip que es pugui consolidar en la 3a Categoria Catalana. Aconseguir i facilitar que tots els joves de Torà que es formin en categories inferiors a les escoles de futbol

dels pobles veïns, puguin venir a defensar els colors del poble. Assegurar entusiasme i compromís per part de tothom: jugadors, entrenador, socis i Junta.

El pressupost de la temporada és de 22.950 euros.

El CF Torà s'ha adherit i comparteix la iniciativa de la federació catalana d'insults i violència zero als estadis.

Antoni Pinós

La Junta directiva:

President: Toni Padulles
Vicepresident: Francesc Lunar
Secretari: Toni Pinós
Tresorer: Ramon Bagà
Vocals: Ramon Vila, Joan Parés, Xavier Bolea, Jaume Jolonch i Josep Argerich
Entrenador: Jordi Torres

Resultats 2016-2017

1a jornada: CF Torà 0 - CF Tremp 1	4/9/2016
2a jornada: UE Guissona "B" 4 - CF Torà 2	10/9/2016
3a jornada: CF Torà 5 - Vilanova Aguda 3	17/9/2016
4a jornada: CF Angulària 5 - CF Torà 3	25/9/2016
5a jornada: CF Torà 1 - CD Oliana 0	1/10/2016
6a jornada: CF Torà 2 - CF Vallfogona 2	8/10/2016
7a jornada: CF Ponts 3 - CF Torà 2	16/10/2016
8a jornada: CF Torà 1 - CF Tornabous 0	22/10/2016
9a jornada: CF Butsènit 2 - CF Torà 1	30/10/2016
10a jornada: CF Torà 3 - CD Cervera "B" 0	5/11/2016
11a jornada: UE Tàrrega 2 - CF Torà 5	12/11/2016

Classificació actual: 7è amb 16 punts

Golejadors:

Gerard Fustegueres 7
Josep Argerich 7
Gerard Castellana 2
Sergi Riera 2
Ricard González 2

Castellfollit: L'equip va bé, però podria ser millor

Bon dia i/o bona tarda, lectors del Llobregós!

Com ja sabeu, l'equip s'ha estrenat aquesta temporada en una nova categoria, una categoria més amunt d'on jugàvem l'any passat i de moment l'equip se n'està sortint amb una bona nota. Certament que algun partit que hem perdut no ens ho mereixíem, però pocs es podien creure que quan ja s'ha jugat un terç de la temporada, l'equip està situat a la part mitja alta de la classificació.

Amb 4 victòries (3 com a visitant i 1 com a local) en 8 partits, i si seguim per aquest camí, l'equip segur que complirà un dels objectius de principi de temporada: mantenir la categoria... L'objectiu d'assolir un altre ascens, a priori sembla més complicat, però matemàti-

cament encara és possible, encara és viable, encara ho aconseguirem!!!

Per afrontar aquesta nova etapa, l'equip s'ha reforçat amb dos nous porters: Àngel Ramírez i Gerard Majoral i amb dos jugadors amb l'ADN castellfollitenc que els hi surt per les orelles: Xavier Querol i Arnau Pintó, joves del poble i amb ganes de –com quan vam començar ja fa una dècada– lluir el nom de Castellfollit de Riubregós per allà on la pilota els porti.

Moltes gràcies a tota aquella gent que ens ve a veure i animar... I recordeu: 1... 2... 3... *Castellfollit !!!*

Poi Jordà Farrarons

Jornada a jornada

Jornada 1: Betània Patmos FS – Castellfollit

Victòria als despatxos. Primer partit i derrota per 5-0 en un partit disputat un diumenge a mig matí... però per una alineació indeguda de l'equip local, el Castellfollit es va endur els 3 punts de Barcelona. Felicitats!

Jornada 2: Castellfollit – Borges Blanques FS

Mal sabor. L'equip va perdre per 2-4 davant d'un vell rival. L'equip va poder maquillar el resultat amb 2 gols finals.

Jornada 3: Zona Franca FS – Castellfollit

Victòria treballada. Segon partit a Barcelona i segona victòria de la temporada. Partit molt disputat i amb poques ocasions, però que a causa de l'efectivitat i d'una gran actuació del nostre porter, es va acabar guanyant 2-3.

Jornada 4: Castellfollit – CE Sagrerenc

Amb marge de millora. Dura derrota per 1-4 contra un equip on gràcies als seus contraatacs es va endur els 3 punts del municipal de Torà.

Jornada 5: Castellfollit – Alcarràs FS

Tarda per gaudir. Victòria d'aquelles on l'equip i el públic gaudeix i surt content, sobretot pel resultat final, 6-2, que no va perillar en cap moment. Felicitats!

Jornada 6: CE El Papiol – Castellfollit

Per perdonar massa. Derrota injusta, tant per joc com per ocasions, ja que l'equip va xutar 15 cops i només va poder marcar 1 gol, mentre que l'equip local amb 1 ocasió i 1 fallo del rival es va endur els 3 punts. Resultat final: 2-1.

Jornada 7: Castellfollit – AE Botigues de Sitges

Resultat enganyós. L'AE Sitges es va endur els 3 punts basant-se en un joc de contraatac (ben definit) i on el Castellfollit va perdonar les poques i clares ocasions que va tenir. Resultat final: 1-5.

Jornada 8: Begues FS – Castellfollit

Victòria treballada. Tot i que l'equip es va relaxar quan ja guanyava 0-4 i va deixar que el rival es possés dins del partit al situar-se 3-4 en el marcador. Al final 2 gols més del Castellfollit van situar el 3-6 definitiu.

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

BÀSQUET

Presentació del C.B.Torà – Temporada 2016-17

El diumenge 30 d'octubre a la tarda, el Club Bàsquet Torà va fer la presentació de tots els equips que formen part del club aquesta temporada, 5 equips federats i 2 més d'escola.

En total, aquesta temporada els equips són constituïts per 20 jugadors i jugadores de l'escola de bàsquet, 56 jugadors i jugadores federats i 10 entrenadors.

També comptem amb l'ajuda d'un preparador físic, el Jordi Coletes i amb un director tècnic, el Xavier Romeu.

Presentem tots els equips i els desitgem una temporada plena d'encerts per a tothom. (fotos Francesc Miramunt)

Baby Mix

La Junta

Pre-Mini Mixt

Mini Femení

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres, finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

El C.B. Torà és una veritable escola de bàsquet on aprenen, ja de petits, tots els valors que comporta aquest esport

Cadet Femení

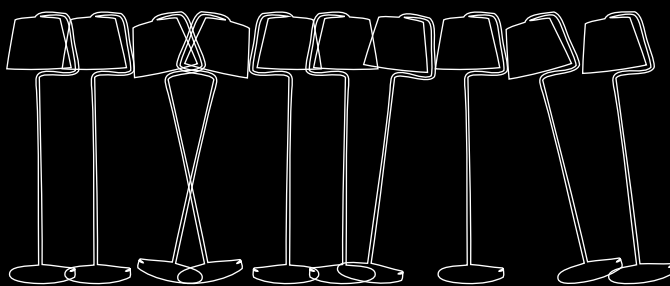
Cadet Masculí

Sènior Femení

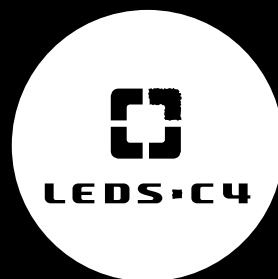

Sènior Masculí

www.outletlamparas.com

horari: de 8:30 a 13:30 h. i de 15:00 a 18:45 h.

LEDS·C4

afores, s/n
25750 Torà (Lleida)

TIR AL PLAT

Tirada Social per la Festa Major de Torà

Ramon Vilaseca Castelló. - Amb motiu de la Festa Major de Torà, el dissabte dia 3 de setembre, com cada any se celebrà la Tirada Social. En total es van ser 15 tiradors que hi competiren a 50 plats (2 sèries de 25), sent molt disputada per als tres primers llocs i quedant de la següent manera:

- 1.- Toni Ferrer Canals (Torà), 47 de 50
- 2.- Marc Vilaró Oliva (Calonge de Segarra), 46 de 50
- 3.- Patrick Oviedo Núñez (Sabadell), 46 de 50
- 4.- Jaume Mas (Conill), 43 de 50
- 5.- Marc Rius (Sant Ramon). 42 de 50

Va fer molt bona tarda per al tir i amb molt bon poc vent, cosa que va facilitar les tirades i el bon ambient entre els participants. El Club de Tir el Casalot agraeix als col·laboradors que han fet possible aquesta competició.

SERVEIS AGRARIS RIUS, S.L.

VENEM CARBÓ PER A CALEFACCIÓ CRIBAT
I SEL·LECCIONAT.

CARBÓ VEGETAL PER A BARBACOES.
LLENYA SECA D'ALZINA, AMETLLER I ROURE.
PÈL·LET D'ALTA QUALITAT.
CLAFOLL D'AMETLLA TRITURADA.
PINYOL D'OLIVA D'ANDALUSIA CRIBAT
I SEL·LECCIONAT.

BON PREU I SERVEI A DOMICILI

Av. Santuari, 3
25215 **SANT RAMON** (Lleida)
Tel. 973 52 40 73
Mòbil: **639 33 83 14 - 639 33 83 15**

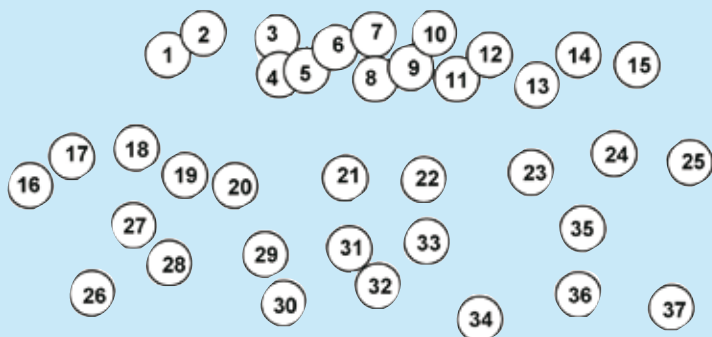
UNA FOTO PER RECORDAR...

Vicfred, 1989

Josep Verdés.- Durant uns anys a Vicfred es van cantar caramelles el dia de Pasqua i uns dies o mesos després tots els cantaires i acompanyants ho celebraven amb un dinar de germanor en algun indret de la comarca o

en alguna comarca propera. Concretament aquesta foto, de l'arxiu de la Montse Ribera, es va tirar després de dinar a la sortida que es va fer al Molí de la Roda l'any 1989.

- 1.- Pere Mas
- 2.- Ramon Trilla
- 3.- Josep mas
- 4.- Rosita Feliu
- 5.- Matilde Mitjanes
- 6.- Emília Fitó
- 7.- Josep Vilamú
- 8.- Jovita Noguera
- 9.- Maria Vilamú
- 10.- Josep Llobet
- 11.- Teresa Traveset
- 12.- Consol Centelles
- 13.- Montserrat Font
- 14.- Ramon Llobera
- 15.- Carme Muixí
- 16.- Montse Ribera
- 17.- Marc Llobera
- 18.- Josep M. Vilamú
- 19.- Isidre Mas
- 20.- Jimmy Vilaró
- 21.- Lluís Vidal
- 22.- Trini Giribet
- 23.- Jaume Capdevila
- 24.- Antoni Ribera
- 25.- Josep Verdés
- 26.- Laura Farré
- 27.- Lourdes Verdés
- 28.- Leonor Trilla
- 29.- Eva Llobet
- 30.- Maria Trilla
- 31.- Montse Capdevila
- 32.- Ramon Llobera
- 33.- Judit Farré
- 34.- Jordi Llobet
- 35.- Jordi Llobera
- 36.- Joan Vilamú
- 37.- Joan Capdevila

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

Solucions pàg. 47

Endevinalla

La creu

Sudoku

9	5	8	6	7	2	1	3	4
7	1	2	3	8	4	5	6	9
3	6	4	5	9	1	8	2	7
5	3	6	1	2	9	4	7	8
8	7	1	4	6	3	9	5	2
4	2	9	7	5	8	3	1	6
2	4	5	8	3	6	7	9	1
6	8	7	9	1	5	2	4	3
1	9	3	2	4	7	6	8	5

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

C D T

Clínica Dental Torà

Dra. SILVIA ZURITA RODRÍGUEZ
Dr. CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

Plaça de la Creu, 13
Tel. 973 47 35 27
25750 TORÀ

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
www.gimnasnovaforma.com

ACTIVITATS

Pilates loga Hipopressius GAC 30'ABS
Zumba Zumba KIDS Steps Spinning Krav-Maga
Circuit Training Body Combat Body Pump ...

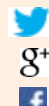
INSTAL·LACIONS / SERVEIS

Sales de: Musculació i cardiovascular Esquaix
Entrenaments Personalitzats Raquetbol
Sauna Solàrium Acupuntura ...

Horari de dilluns a
divendres de 10 a 22 h

+de

1990-2015
anys
al vostre costat!

des de 1928 al seu servei.

VILAMŪ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
I TALLER DE MARBRE

PHILIPS

TV HD LED 32"
200HZ 32PHT4001

189€
+ IVA

BRIGMONT
Tablet Android 9"
911 QCORE

47€
+ IVA

EOSS
Estufa pèl·let
mod. Luz 7-10 kw

875€
+ IVA

tenim tot
allò que
busques!!

www.vilamu.com

Promoció vàlida fins el 6 de gener de 2017

Descobrix les nostres
promocions també a

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

50^è
aniversari
1964 • 2014

"Maolí"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

Ara, Casa "Maolí" entra a casa teva

Casa "Maolí" posa al vostre servei la nova **botiga online**, un **espai on podeu comprar els nostres productes** elaborats de manera tradicional i amb la qualitat de sempre.

Botiga Plaça de la Creu, 7, 25750 Torà Tel. 973 473 051
email antigacasamagi@gmail.com www.casamagi.com

Llobregós informatiu

Una publicació de l'Associació
del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà

